Liaudies Balsas

VIENINTELIS KANADOS LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS,
LEIDŽIAMAS SPAUDOS DRAUGIJOS.
IŠEINA SYKĮ Į SAVAITĘ

Prenumeratos Kaina:
Kanadoj ir Didžiojoj Britanijoj metams $3.00; pusei metų $1.50
Visur kitur metams $3.50; pusei metų $1.75.
Atskira kopija 6 centai

LIAUDIES BALSAS
P. O. Station C., Box 1013, Toronto, Ontario, Canada.
ASMENIŠKAI KREIPKITĖS: 160 CLAREMONT ST., TORONTO.

Printed by Eveready Printers, Ltd., 78 Wellington St., Toronto.

AMERIKIEČIAI PUIKIAI DARBUOJAS

Lietuvai Pagalbos Teikimo Komitetas praneša Laisvėj, kad jis nori pasiųsti į Lietuvą $100,000 vertės siuntinį. Tai bus jau dešimtas siuntinys. Norima padaryti jį didžiausiu siuntiniu. Siuntinys susidės iš drabužių, apavų ir maisto.

Tiesa, jie dar neįpusėjo, daar daug darbo ir aukų reikalinga, kad tikslą atsiekti, bet jie pasiryžę atsiekti. Reikia manyti, kad jie tikslą atsieks. Tą rodo stambios aukos. Vienas paaukojo net $1,000. Tas rodo žmonių įvertinimą pagalbos Lietuvos žmonėms.

Mes, kanadiečiai, turime iškėlę obalsį sukelti $10,000 del paramos Lietuvos žmonėms. Kaip mums, aišku, nemaža suma. Bet jeigu skaityti, kad Kanadoj yra keletas tūkstančių lietuvių, simpatizuojančių Lietuvos liaudžiai, tai nėra jau taip didelė suma.

Amerikiečiai planuoja išsiųsti savo paramą kaip galint greičiau, kad ji pasiektų Lietuvos žmones dar prieš šalčius. Reiktų ir mums pasiųsti. Reikia atminti, kad ši žiema bus sunkiausia žiema visoms karo nuteriotoms šalims. Žmonės, kurie žino padėtį Europoj, sako, kad daug žmonių neišlaikys, jeigu Amerika neateis į pagalbą.

Amerikos valdžia ketina siųsti Europos šalims 8,000,000 tonų anglies, 150,000,000 svarų mėsos, 70,000,000 bušelių kviečių, 28,000 tonų cukraus, 90,000,000 svarų žirnių ir pupų, 13,000,000 svarų taukų, 60,000,000 svarų sūrio, 200,000,000 svarų džiovinto pieno, 125,000,000 svarų pieno miltelių. Taipgi bus siunčiama drabužių ir kitko.

Kanados valdžia irgi duoda nemažą šėrą del UNRRA. Bet mes irgi turime kuom nors padėti savo broliams ir seserims. Kitų tautų ateiviai darbuojasi del savo brolių ir seserų.

JAPONAI PUČIASI IR TIEK

Nors Japonija yra parblokšta, nugalėta, tačiau jos valdonai dar vis pučiasi. Tą parodo ir sekantis įvykis:

Japonijos valdžia išleido patvarkymą, pagal kurį generolo MacArthuro parėdymai bus skaitomi legaliais. Iki to jie buvo "nelegalūs" ir japonai "galėjo" nepildyti.

Pora laikraščių buvo suspenduota trumpam laikui už atsisakymą pildyti generolo MacArthuro parėdymus. Tie laikraščiai elgėsi taip, lyg kad Japonija tebebūtų laisva.

To akyvaizdoje, generolo MacArthuro paskelbimas, kad užteks tiktai 200,000 amerikiečių del okupacijos, veikiausiai perdėtas. Generolas Wainwright, kuris išbuvo japonų nelaisvėj nuo Filipinų gynėjų nugalėjimo, yra visai kitokios nuomonės.

Generolas Wainwright sako, kad veikiausiai bus reikalinga laikyti Japoniją okupuotą bent per 20 metų iki Japonijos militarizmas ir jos pasipūtimas bus išrautas. Jis kalba iš patyrimo. Jam teko pamatyti japonų charakterį.

Reikia atminti, kad Japonija pasiliko visoj čielybėj, kada ji pasidavė. Vokietija buvo beveik be valdžios, kada ji pasidavė. Tik maža dalis buvo neokupuota. Japonija buvo beveik neliesta. Visas valstybinis aparatas, visas visuomeninis subudavojimas buvo nepaliestas. Kabinetas pasikeitė, bet nedaug tas reiškia. Valdžios priešakyje pasiliko tas pats imperatorius. Kabinetan suėjo tų pačių sluogsnių žmonės.

Iki Japonija pasikeis iš pamatų, praeis daug laiko, jeigu jai bus leista taip savistoviai elgtis. Imperialistai ir militaristai išsilaikys daug ilgiau, negu Vokietijoj. Norint greičiau darbą užbaigti, reikia nepalikti nei Hirohito, nei jo draugų. Galia turi būti pavesta demokratams, žmonėms. Jeigu žmonės negaus progos demokratiniai valdytis, pasikeitimo nebus. Kaip tik amerikiečiai prasišalins, tuojaus prasidės nauji skymai prieš kitas šalis.

PONAS HOWE "OPTIMISTIŠKAS"

Rekonstrukcijos ministeris Hon. C. D. Howe aną dieną pareiškė, kad neužilgo kiekvieno darbininko lauks po du darbus. Tai labai optimistiškas išsireiškimas. Toks pareiškimas, tačiau, ras labai mažai žmonių, kurie jam tikės.

Karo metu darbų Kanadoj buvo, bet negalima sakyti, kad kiekvienam darbininkui buvo po du darbus. Dabar sugrįžta kareiviai, kurių buvo vien užjūryje virš 300,000. Jie prisideda prie darbininkų armijos. Jau virš 200,000 karių (užjūryje buvusių ir namie stovėjusių) paleista iš armijos. Tiek tai darbininkų skaičius paaugo.

Kanados darbininkai nenori turėti po du darbus. Jiems užtenka po vieną. Bet jie nori būti tikri, kad turėtų po vieną darbą. Tuo tarpu neatrodo, kad kiekvienas turės darbą. Daugiau darbininkų atleidžiama, negu jiems darbo surandama.

Ministeris turėtų kalbėti atsargiau. Tokie išsireiškimai gali būti suprasti kaip jo nežinojimas tikros padėties. Tikrai taip ir yra, jeigu jis tą sakė iš tikros širdies. O juokus krėsti iš tokio rimto klausimo, tai taip pat negerai. Darbas darbo žmogui reiškia gyvenimą.

Kiek anksčiau jis vienai darbininkų grupei pasakė, kad jie gali daryti, ką tik nori, nes dabar jis jau nebepaisąs, kadangi karas užsibaigęs. Toks išsireiškimas irgi buvo visai nepritinkąs tokią vietą užimančiam žomgui.

Darbo klausimas yra vyriausia Kanados problema šiuo tarpu ir reikia ją rišti visu rimtimu. Tušti šūkiai žmonių nepasotins ir neapdengs.

Tikėsit, ar ne, bet turčiams gali atrodyti, kad tikrai pasaulio pabaiga. Tarnaitės dasiprotėjo, kad reikia reikalauti mokėti už viršlaikį, jeigu joms reikia vakarais būti prie savo ponų vaikų. Ponios turės pirštus nusikramtyti, jeigu tarnaitės savo idėjas įgyvendins.

Įvairiais Klausimais

Jau Pikieto Linijoj

CIO News už rugsėjo 17 dieną pirmam puslapy turi nemažą paveikslą, rodantį šio karo veteranus pikieto linijoj Clevelande, prie Murray Mfg. Co. dirbtuvės. Streikas buvo paskelbtas protestuojant prieš išmetimą iš darbo 700 darbininkų. Kartu su kitais darbininkais buvo išmesta ir 39 šio karo veteranai. Iš 45 toj dirbtuvėj dirbusių veteranų, kompanija atleido 39.

Sunku tikėti, kad tokie reiškiniai jau dabar būtų, bet jie yra. Ir ne tik Jungtinėse Valstijose, bet ir Kanadoje. Fabrikantai atleidinėja darbininkus tūkstančiais, nepaisant to, kad karo metu daugeliui teko atsižadėti švenčių ir poilsio. Kartu su darbininkais vejami ir veteranai.

Toks tai fabrikantų dėkingumas.

To viso akyvaizdoje, darbininkų reikalavimai, kad būtų duodama kiekvienam mėnesio alga už kiekvienus išdirbtus metus, kada darbininkai yra atleidžiami iš darbo, įgauna dar didesnę reikšmę. Kompanijos turi būti priverstos nors tiek pasiaukoti, jeigu galima taip išsireikšti. Jos susikrovė didelius pelnus.

Kiek gražių žodžių mums prikalbėjo fabrikantų kalbininkai laike karo! Kaip jie gyrė Ameriką ir Kanadą, kokią gražią ateitį jie nupiešė! O kas dabar? Neškitės laukan, nes dabar jūs nebereikalingi. Toks likimas ir tų, kurie vargo ir aukojosi kovos lauke.

Bet jie taip lengvai nepabėgs. Tai tik pradžia. Darbininkai rankų nenuleis ir netylės. Fabrikantai bus priversti kitaip elgtis.

Argentina Bruzda

Pereitą savaitę Buenos Aires mieste, Argentinos sostinėj, demonstracijoj dalyvavo 500,000 žmonių. Demonstraciją surengė militarinės diktatūros oponentai, reikalaują atsteigimo demokratijos.

Nežiūrint baisios reakcijos, žmonės šaukė: "Šalin Peroną," "Šalin despotizmą," "Šalin diktatūrą."

Nekurie laikraščiai sako, kad demonstracijoj dalyvavo iki 1,000,000 asmenų.

Toks skaičius demonstrantų yra reiškinys, kad Argentinos žmonės pavargo bekentėdami po militaristų diktatūra, kurios priešakyje stovi viceprezidentas Peron.

Argentinos valdžia buvo ir tebėra nacių draugė. Amerika ir kitos šalys ją apkaltino senai. Bet ji vis dar laikosi. Demonstracija, tačiau, rodo, kad ilgai neišsilaikys.

Argentina ir Ispanija yra vieninteliai kraštai pasaulyje, kur viešpatauja fašistinės diktatūros. Tai juodi taškai pasaulyje. Demokratijos turėtų daryti spaudimą, kad priversti juos atsteigti demokratiją.

Mėsininkų Streikas

Kanados mėsininkai sukėlė triukšmą prieš mėsos vartojimo apribėžiavimą ir paskirstymą. Jie siuntė delegacijas į Ottawą ir grumojo streiku, kad tik priverstų valdžią atšaukti patvarkymą.

Kas liečia vartotojus, žmones, kurie perka ir valgo mėsą, nematyti iš jų jokio nepasitenkinimo. Jie pasirengę panešti visus nepatogumus, kad tik padėti alkaniems Europos žmonėms.

Klausimas kyla, kodėl mėsos pirkliai priešinasi mėsos apribėžiavimui? Tam yra dvi priežastys.

Pirmoj vietoj, kada mėsa apribėžiuota ir lygiai paskirstyta, tai nepasireiškia mėsos trūkumo. Už tai jie siūlo, kad būtų įvesta rekvizicija. Kiek reikia del užsienio, sako jie, lai valdžia paima. O kas liks, žmonės turės pasitenkinti. Kas daugiau pagriebs, tas bus laimingas. Kam neteks, tas turės pasitenkinti likučiais. Tokiu būdu niekas nesiskųs, kad mėsa netikus ir t.t.

Kita priežastimi gali būti tas, kad pardavinėjant mėsą su kuponais ir tokenais susidaro daugiau darbo ir painiavos. Biznieriams tokia tvarka nepatinka, nes reikalauja daugiau darbo ir prisilaikymo tam tikros tvarkos.

Iškarto jie buvo pakėlę mintį, kad mėsos užtenka ir nėra reikalo apribėžiuoti. Ottawoj jie įsitikino, kad taip nėra. Už tai jie pasiūlė rekvizicją del kitų kraštų šelpimo.

Jeigu mėsos būtų užtektinai visiems, kaip namie, taip ir Europoj, aišku, apribėžiavimas ir paskirstymas būtų beprasmis. Bet jeigu mėsos neužtenka viskam, tai geriau apribėžiuoti ir lygiai paskirstyti. Taip gauna visi, kiek jiems pripuola.

Kas būtų, jeigu nebūtų paskirstymo ant sviesto ir cukraus? Vieni susigrobtų viską, o kitiems nieko neliktų. Paskui jie pardavinėtų kitiems už dvigubą kainą.

Kada žmogus žino, kad jis gaus, kiek jam pripuola, jis neperka už dvigubą kainą. Tai priemonė juodajai rinkai prašalinti.

Kas liečia pačios mėsos klausimą, kanadiečiams bado nėra ir prie apribėžiavimo. Paukščiai, kaip tai vištos, antys ir žąsys, neliečiami. Žmogus gali daugiau vartoti paukštienos, jeigu maža jautienos ar kitos.

Kaip ten nebūtų, valdžia vistiek turėtų nesumažinti mėsos eksporto del Europos žmonių, ypatingai šią žiemą.

Politikas

ŽARIJOS

Jungtinių Valstijų armija paėmė savo kontrolėn Japonijos ekonominį likimą, norėdama matyti, kad parblokštas kraštas išsimaitintų ir išvystytų demokratišką apetitą. — **Associated Press pranešimas.**

Japonijos didikams bus karti pilė ir visai sugadins apetitą.

—o—

Šiadieninė valdžia traktavo Kanados kariškos industrijos darbininkus kaip prekes ir numetė į šalį, kada pasidarė nereikalingi. — **Howard C. Green,** konservatyvus parlamento narys, kalbėdamas parlamente.

Šis pasakymas daugiausiai tinka Ontarijos valdžiai, kurią sudaro konservativai.

—o—

Geriau negu kentėti gėdą pasaulyje nuo gyvenančiųjų, aš negyvas tapsiu savo tautos sargu. — **Generolas Hideki Tojo,** raštelyje, kurį jis parašė prieš kėsinimąsi nusižudyti.

Pasirodo, kad Tojo yra didesnis optimistas ir už tą žmogų, kuris krisdamas iš aštunto aukšto kalbėjo: "Kol kas dar viskas gerai."

—o—

Vienas anglas karininkas pasiskelbė laikraštyje esąs pardavimui ir parsiduosiąs tam, kas brangiausia mokės, nes paleistas iš tarnybos jis negalįs gauti tinkamo užsiėmimo. — **V. Andriulis,** Vilnyje.

Tai kraštutinio pesimizmo tipas. Vargiai kas norės pirkti tokį žmogų.

—o—

Karai būdavo paverčia daiktus atomais, o dabar atrodo, kad atomai gali atsimokėti už tai. — **Sydney May,** farmerių laikraštyje Calgaryje.

Bet kurią nors dieną atomai bus pakinkyti vežti vežimus.

ŠYPSENOS

Jis Neturi Ateities

Pardavinėtojų Unijos organizatorė, jauna mergina, užklupo jauną pardavinėtoją, kad jis rašytųsi į uniją.

Pardavinėtojas: — Jeigu jūs esate iš unijos, tai aš nepaisau, ką jūs sakote.

Organizatorė: — Nejaugi jūs nesate susiinteresavę savo ateitimi?

Pardavinėtojas: — Aš neturiu ateities. Ateinantį mėnesį veduosi.

Dar Nesužinojo

Reporteris: — Ar labai sugadino tavo tvartus pralėkusi audra?

Ūkininkas: — Dar nežinau.

Reporteris: — Kaip tai nežinai?

Ūkininkas: — Dar nesuradau.

Lošk Teisingai

Pirmas Kartižninkas: — Žiūrėk, keturi tūzai! Mano išlošta.

Antras Kartižninkas: — Lošk teisingai, broli, lošk teisingai. Aš žinau kokias kortas daviau.

Kedainių Apskrities Ligoninės ir Mokyklos

A. Urbanas

VILNIUS. — Naciai atsitraukdami iš Kedainių barbariškai griovė ir degino kultūrines ir mokslo įstaigas. Jie išsprogdino kultūrinius namus, ligonines ir mokyklas. Jie išsprogdino Dotnuvos Ūkio Akademiją, akademijos knygyno pastatus ir knygas sunaikino, kur buvo daug mokslinių ir istorinių komplektų.

Taipgi naciai Kedainiuose išsprogdino Pieno Centro ir Maisto įmones su visais skerdyklos įrengimais ir grūdams sandelį. Dabar jau tos įmonės atbudavotos. Pieno Centras ir skerdyklą pradeda veikti.

Naciai traukdamiesi sunaikino tiltus ir išsprogdino geležkelio stotį ir daug bėgių. Nežiūrint to barbariško nacių sunaikinimo, dabar jau atsteigta transportacija, atbudavoti tiltai ir važiuotė normaliai ima veikti.

Kedainių apskrityje šiandien veikia trys gimnazijos, septynios progimnazijos ir 120 pradinių mokyklų. Gimnazijas, progimnazijas ir pradines mokyklas lanko tūkstančiai jaunimo. Kedainių apskrities žmonės didžiuojasi savo dideliais atsiekimais per taip trumpą laiką.

Tarybinė valdžia neužmiršta karo veteranus ir karo metu sužeistus žmones bei senelius. Del jų Kedainiuose atidaryta didelė įstaiga ir jau daugiau šimtas žmonių ten gyvena. Be to, seneliam mokama pensijos, kurie nenori bendrabutyje gyventi.

Vokiečiai buvo atėmę iš žmonių daug žemių ir atidavę kolonistams. Tarybinė valdžia grąžino žmonėms žemę. Iš žemės fondo davė 63,000 akrų žemės ir 640 arklių žemės apdirbimui, 615 karvių, 2,080 avių ir aprūpina kitokiu inventorium.

MASKVA KALTINA AP GLOSTYME JAPONŲ

LONDON. — Maskvos radijas sako, kad Associated Press bando nubaltinti Japonijos kariškus kriminalistus, kurie laukia teismo už savo darbus.

Maskvos radijas matomai turi mintyje minėtos asociacijos korespondentų pasimatymus su tais kriminalistais, per ką jie duoda savo pasiaiškinimus ir pasiteisinimus pasauliui.

Japonija davė tiek pat kariškų kriminalistų, kiek ir Vokietija, sako Maskvos radijas. Japonijos agresija kainavo žmonijai per daug aukų, kad būtų galima rodyti tiems agresoriams bent kokią užuojautą.

Pastabos

Spaudos ir radijo komentatoriai labai susirūpinę užsienio reikalų ministerių konferencija Londone.

Jie šaukia, kad Sovietų Sąjunga labai daug nori ir sunku tuos norus patenkinti.

Veik visi abejoja, ar ta konferencija duos kokius nors rezultatus.

—o—

Panašiai tie komentatoriai kalbėjo laike San Francisko konferencijos.

Nekurie pranašavo, kad konferencija pakriks.

Bet kada ji užsibaigė ir paskelbė savo darbo rezultatus, tie patys komentatoriai sakė, kad jos išdirbtas čarteris labai puikus.

—o—

Kad Londono konferencija susiduria su skirtingomis nuomonėmis, tai tiesa, bet būtų keista, jeigu kas norėtų, kad nebūtų skirtumų.

Anglija, Francija ir Amerika nenori duoti Sovietų Sąjungai to, ko jos pačios siekia.

Pavyzdžiui, Amerika ir Anglija nori turėti apsigynimo bazes Atlante, Pacifike ir kitose vietose. Bet jeigu Sovietai to paties nori, tai jau negerai.

—o—

Nesutikimas pasireiškia dar ir del to, kad Sovietų Sąjunga palaiko kairesnius elementus, o Britanija ir Amerika dešinesnius.

Sovietų Sąjunga giria Rumunijos, Bulgarijos, Vengrijos ir Lenkijos valdžias, o Britanija ir Amerika giria Graikijos, Italijos ir kitas tokias valdžias.

Sovietai užstoja jugoslavus, o britai ir amerikiečiai italus.

—o—

Tokie skirtumai, tačiau, yra labai maži, aplyginus su tais klausimais, kuriais susitariama.

Jie bus išrišti, kaip buvo išrištas Lenkijos valdžios klausimas.

Anglija ir Amerika turės nusileisti vienais klausimais, o Sovietai kitais. Bus surastas vidurys, ant kurio sutiks visi.

—o—

Kaip man atrodo, tai Anglijos ir Amerikos varžytinės už rinkas nei kiek nesumažės ir po šio karo.

Dabar, vos karo dūmams prasisklaidžius, jau baramasi del rinkų ir kitų ekonominių reikalų.

—o—

Kas liečia Sovietų Sąjungą, ji yra ne eksporto šalis.

Ji sakoma pirktų Amerikoj už 6 bilijonus dolerių prekių, jeigu galėtų gauti ant kredito.

Sovietai gali eksportuoti tik žalią medžiagą. O tas reikalinga ir Amerikai ir Anglijai.

—o—

Sovietų užsakymai suteiks daugeliui amerikiečių ir kanadiečių darbo, jeigu jie bus priimti.

Bet reikia pripažinti, kad nemažai amerikiečių ir kanadiečių daro viską, kad tų užsakymų nebūtų.

Jie nori, kad Amerika ir Kanada susipyktų ir nutrauktų santykius.

—o—

Amerika, Kanada ir Britanija, man rodos, galėtų turėti rinkų užtektinai, jeigu tiktai norėtų.

Vokietija ir Japonija, vyriausios konkurentės pirm karo, dabar jau išbrauktos iš eksportuojančių šalių sąrašo.

J. Y.

Liaudies Balsas

VIENINTELIS KANADOS LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS,
LEIDŽIAMAS SPAUDOS DRAUGIJOS.
IŠEINA SYKĮ Į SAVAITĘ

Prenumeratos Kaina:
Kanadoj ir Didžiojoj Britanijoj metams $3.00; pusei metų $1.50
Visur kitur metams $3.50; pusei metų $1.75.
Atskira kopija 6 centai

LIAUDIES BALSAS
P. O. Station C., Box 1013, Toronto, Ontario, Canada.
ASMENIŠKAI KREIPKITĖS: 160 CLAREMONT ST., TORONTO.

Printed by Eveready Printers, Ltd., 78 Wellington St., Toronto.

AMERIKIEČIAI PUIKIAI DARBUOJAS

Lietuvai Pagalbos Teikimo Komitetas praneša Laisvėj, kad jis nori pasiųsti į Lietuvą $100,000 vertės siuntinį. Tai bus jau dešimtas siuntinys. Norima padaryti jį didžiausiu siuntiniu. Siuntinys susidės iš drabužių, apavų ir maisto.

Tiesa, jie dar neįpusėjo, daar daug darbo ir aukų reikalinga, kad tikslą atsiekti, bet jie pasiryžę atsiekti. Reikia manyti, kad jie tikslą atsieks. Tą rodo stambios aukos. Vienas paaukojo net $1,000. Tas rodo žmonių įvertinimą pagalbos Lietuvos žmonėms.

Mes, kanadiečiai, turime iškėlę obalsį sukelti $10,000 del paramos Lietuvos žmonėms. Kaip mums, aišku, nemaža suma. Bet jeigu skaityti, kad Kanadoj yra keletas tūkstančių lietuvių, simpatizuojančių Lietuvos liaudžiai, tai nėra jau taip didelė suma.

Amerikiečiai planuoja išsiųsti savo paramą kaip galint greičiau, kad ji pasiektų Lietuvos žmones dar prieš šalčius. Reiktų ir mums pasiųsti. Reikia atminti, kad ši žiema bus sunkiausia žiema visoms karo nuteriotoms šalims. Žmonės, kurie žino padėtį Europoj, sako, kad daug žmonių neišlaikys, jeigu Amerika neateis į pagalbą.

Amerikos valdžia ketina siųsti Europos šalims 8,000,000 tonų anglies, 150,000,000 svarų mėsos, 70,000,000 bušelių kviečių, 28,000 tonų cukraus, 90,000,000 svarų žirnių ir pupų, 13,000,000 svarų taukų, 60,000,000 svarų sūrio, 200,000,000 svarų džiovinto pieno, 125,000,000 svarų pieno miltelių. Taipgi bus siunčiama drabužių ir kitko.

Kanados valdžia irgi duoda nemažą šėrą del UNRRA. Bet mes irgi turime kuom nors padėti savo broliams ir seserims. Kitų tautų ateiviai darbuojasi del savo brolių ir seserų.

JAPONAI PUČIASI IR TIEK

Nors Japonija yra parblokšta, nugalėta, tačiau jos valdonai dar vis pučiasi. Tą parodo ir sekantis įvykis:

Japonijos valdžia išleido patvarkymą, pagal kurį generolo MacArthuro parėdymai bus skaitomi legaliais. Iki to jie buvo "nelegalūs" ir japonai "galėjo" nepildyti.

Pora laikraščių buvo suspenduota trumpam laikui už atsisakymą pildyti generolo MacArthuro parėdymus. Tie laikraščiai elgėsi taip, lyg kad Japonija tebebūtų laisva.

To akyvaizdoje, generolo MacArthuro paskelbimas, kad užteks tiktai 200,000 amerikiečių del okupacijos, veikiausiai perdėtas. Generolas Wainwright, kuris išbuvo japonų nelaisvėj nuo Filipinų gynėjų nugalėjimo, yra visai kitokios nuomonės.

Generolas Wainwright sako, kad veikiausiai bus reikalinga laikyti Japoniją okupuotą bent per 20 metų iki Japonijos militarizmas ir jos pasipūtimas bus išrautas. Jis kalba iš patyrimo. Jam teko pamatyti japonų charakterį.

Reikia atminti, kad Japonija pasiliko visoj čielybėj, kada ji pasidavė. Vokietija buvo beveik be valdžios, kada ji pasidavė. Tik maža dalis buvo neokupuota. Japonija buvo beveik neliesta. Visas valstybinis aparatas, visas visuomeninis subudavojimas buvo nepaliestas. Kabinetas pasikeitė, bet nedaug tas reiškia. Valdžios priešakyje pasiliko tas pats imperatorius. Kabinetan suėjo tų pačių sluogsnių žmonės.

Iki Japonija pasikeis iš pamatų, praeis daug laiko, jeigu jai bus leista taip savistoviai elgtis. Imperialistai ir militaristai išsilaikys daug ilgiau, negu Vokietijoj. Norint greičiau darbą užbaigti, reikia nepalikti nei Hirohito, nei jo draugų. Galia turi būti pavesta demokratams, žmonėms. Jeigu žmonės negaus progos demokratiniai valdytis, pasikeitimo nebus. Kaip tik amerikiečiai prasišalins, tuojaus prasidės nauji skymai prieš kitas šalis.

PONAS HOWE "OPTIMISTIŠKAS"

Rekonstrukcijos ministeris Hon. C. D. Howe aną dieną pareiškė, kad neužilgo kiekvieno darbininko lauks po du darbus. Tai labai optimistiškas išsireiškimas. Toks pareiškimas, tačiau, ras labai mažai žmonių, kurie jam tikės.

Karo metu darbų Kanadoj buvo, bet negalima sakyti, kad kiekvienam darbininkui buvo po du darbus. Dabar sugrįžta kareiviai, kurių buvo vien užjūryje virš 300,000. Jie prisideda prie darbininkų armijos. Jau virš 200,000 karių (užjūryje buvusių ir namie stovėjusių) paleista iš armijos. Tiek tai darbininkų skaičius paaugo.

Kanados darbininkai nenori turėti po du darbus. Jiems užtenka po vieną. Bet jie nori būti tikri, kad turėtų po vieną darbą. Tuo tarpu neatrodo, kad kiekvienas turės darbą. Daugiau darbininkų atleidžiama, negu jiems darbo surandama.

Ministeris turėtų kalbėti atsargiau. Tokie išsireiškimai gali būti suprasti kaip jo nežinojimas tikros padėties. Tikrai taip ir yra, jeigu jis tą sakė iš tikros širdies. O juokus krėsti iš tokio rimto klausimo, tai taip pat negerai. Darbas darbo žmogui reiškia gyvenimą.

Kiek anksčiau jis vienai darbininkų grupei pasakė, kad jie gali daryti, ką tik nori, nes dabar jis jau nebepaisąs, kadangi karas užsibaigęs. Toks išsireiškimas irgi buvo visai nepritinkąs tokią vietą užimančiam žomgui.

Darbo klausimas yra vyriausia Kanados problema šiuo tarpu ir reikia ją rišti visu rimtimu. Tušti šūkiai žmonių nepasotins ir neapdengs.

Tikėsit, ar ne, bet turčiams gali atrodyti, kad tikrai pasaulio pabaiga. Tarnaitės dasiprotėjo, kad reikia reikalauti mokėti už viršlaikį, jeigu joms reikia vakarais būti prie savo ponų vaikų. Ponios turės pirštus nusikramtyti, jeigu tarnaitės savo idėjas įgyvendins.

Įvairiais Klausimais

Jau Pikieto Linijoj

CIO News už rugsėjo 17 dieną pirmam puslapy turi nemažą paveikslą, rodantį šio karo veteranus pikieto linijoj Clevelande, prie Murray Mfg. Co. dirbtuvės. Streikas buvo paskelbtas protestuojant prieš išmetimą iš darbo 700 darbininkų. Kartu su kitais darbininkais buvo išmesta ir 39 šio karo veteranai. Iš 45 toj dirbtuvėj dirbusių veteranų, kompanija atleido 39.

Sunku tikėti, kad tokie reiškiniai jau dabar būtų, bet jie yra. Ir ne tik Jungtinėse Valstijose, bet ir Kanadoje. Fabrikantai atleidinėja darbininkus tūkstančiais, nepaisant to, kad karo metu daugeliui teko atsižadėti švenčių ir poilsio. Kartu su darbininkais vejami ir veteranai.

Toks tai fabrikantų dėkingumas.

To viso akyvaizdoje, darbininkų reikalavimai, kad būtų duodama kiekvienam mėnesio alga už kiekvienus išdirbtus metus, kada darbininkai yra atleidžiami iš darbo, įgauna dar didesnę reikšmę. Kompanijos turi būti priverstos nors tiek pasiaukoti, jeigu galima taip išsireikšti. Jos susikrovė didelius pelnus.

Kiek gražių žodžių mums prikalbėjo fabrikantų kalbininkai laike karo! Kaip jie gyrė Ameriką ir Kanadą, kokią gražią ateitį jie nupiešė! O kas dabar? Neškitės laukan, nes dabar jūs nebereikalingi. Toks likimas ir tų, kurie vargo ir aukojosi kovos lauke.

Bet jie taip lengvai nepabėgs. Tai tik pradžia. Darbininkai rankų nenuleis ir netylės. Fabrikantai bus priversti kitaip elgtis.

Argentina Bruzda

Pereitą savaitę Buenos Aires mieste, Argentinos sostinėj, demonstracijoj dalyvavo 500,000 žmonių. Demonstraciją surengė militarinės diktatūros oponentai, reikalauja atsteigimo demokratijos.

Nežiūrint baisios reakcijos, žmonės šaukė: "Šalin Peroną," "Šalin despotizmą," "Šalin diktatūrą."

Nekurie laikraščiai sako, kad demonstracijoj dalyvavo iki 1,000,000 asmenų.

Toks skaičius demonstrantų yra reiškinys, kad Argentinos žmonės pavargo bekentėdami po militaristų diktatūra, kurios priešakyje stovi viceprezidentas Peron.

Argentinos valdžia buvo ir tebėra nacių draugė. Amerika ir kitos šalys ją apkaltino senai. Bet ji vis dar laikosi. Demonstracija, tačiau, rodo, kad ilgai neišsilaikys.

Argentina ir Ispanija yra vieninteliai kraštai pasaulyje, kur viešpatauja fašistinės diktatūros. Tai juodi taškai pasaulyje. Demokratijos turėtų daryti spaudimą, kad priversti juos atsteigti demokratiją.

Mėsininkų Streikas

Kanados tmėsininkai sukėlė triukšmą prieš mėsos vartojimo aprubežiavimą ir paskirstymą. Jie siuntė delegacijas į Ottawą ir grumojo streiku, kad tik priversti valdžią atšaukti patvarkymą.

Kas liečia vartotojus, žmones, kurie perka ir valgo mėsą, nematyti iš jų jokio nepasitenkinimo. Jie pasirengę panešti visus nepatogumus, kad tik padėti alkaniems Europos žmonėms.

Klausimas kyla, kodėl mėsos pirkliai priešinasi mėsos aprubežiavimui? Tam yra dvi priežastys.

Pirmoj vietoj, kada mėsa aprubežiuota ir lygiai paskirstyta, tai nepasireiškia mėsos trūkumo. Už tai jie siūlo, kad būtų įvesta rekvizicija. Kiek reikia dėl užsienio, sako jie, lai valdžia paima. O kas liks, žmonės turės pasitenkinti. Kas daugiau pagriebs, tas bus laimingas. Kam neteks, tas turės pasitenkinti likučiais. Tokiu būdu niekas nesiskųs, kad mėsa netikus ir t.t.

Kita priežastimi gali būti tas, kad pardavinėjant mėsą su kuponais ir tokenais susidaro daugiau darbo ir painiavos. Biznieriams tokia tvarka nepatinka, nes reikalauja daugiau darbo ir prisilaikymo tam tikros tvarkos.

Iškarto jie buvo pakėlę mintį, kad mėsos užtenka ir nėra reikalo aprubežiuoti. Ottawoj jie įsitikino, kad taip nėra. Už tai jie pasiūlė rekviziciją dėl kitų kraštų šėlpimo.

Jeigu mėsos būtų užtektinai visiems, kaip namie, taip ir Europoj, aišku, aprubežiavimas ir paskirstymas būtų beprasmis. Bet jeigu mėsos neužtenka viskam, tai geriau aprubežiuoti ir lygiai paskirstyti. Taip gauna visi, kiek jiems pripuola.

Kas būtų, jeigu nebūtų paskirstymo ant sviesto ir cukraus? Vieni susigrobtų viską, o kitiems nieko neliktų. Paskui jie pardavinėtų kitiems už dvigubą kainą.

Kada žmogus žino, kad jis gaus, kiek jam pripuola, jis neperka už dvigubą kainą. Tai priemonė juodajai rinkai prašalinti.

Kas liečia pačios mėsos klausimą, kanadiečiams bado nėra ir prie aprubežiavimo. Paukščiai, kaip tai vištos, antys ir žąsys, neliečiami. Žmogus gali daugiau vartoti paukštienos, jeigu maža jautienos ar kitos.

Kaip ten nebūtų, valdžia vistiek turėtų nesumažinti mėsos eksporto dėl Europos žmonių, ypatingai šią žiemą.

Politikas

ŽARIJOS

Jungtinių Valstijų armija paėmė savo kontrolėn Japonijos ekonominį likimą, norėdama matyti, kad parblokštas kraštas išsimaitintų ir išvystytų demokratišką apetitą. — **Associated Press pranešimas.**

Japonijos didikams bus karti pilė ir visai sugadins apetitą.

—o—

Šiadieninė valdžia traktavo Kanados kariškos industrijos darbininkus kaip prekes ir numetė į šalį, kada pasidarė nereikalingi. — **Howard C. Green,** konservatyvus parlamento narys, kalbėdamas parlamente.

Šis pasakymas daugiausiai tinka Ontarijos valdžiai, kurią sudaro konservativai.

—o—

Geriau negu kentėti gėdą pasaulyje nuo gyvenančiųjų, aš negyvas tapsiu savo tautos sargu. — **Generolas Hideki Tojo,** raštelyje, kurį jis parašė prieš kėsinimąsi nusižudyti.

Pasirodo, kad Tojo yra didesnis optimistas ir už tą žmogų, kuris krisdamas iš aštunto aukšto kalbėjo: "Kol kas dar viskas gerai."

—o—

Vienas anglas karininkas pasiskelbė laikraštyje esąs pardavimui ir parsiduosiąs tam, kas brangiausia mokės, nes paleistas iš tarnybos jis negalįs gauti tinkamo užsiėmimo. — **V. Andriulis,** Vilnyje.

Tai kraštutinio pesimizmo tipas. Vargiai kas norės pirkti tokį žmogų.

—o—

Karai būdavo paverčia daiktus atomais, o dabar atrodo, kad atomai gali atsimokėti už tai. — **Sydney May,** farmerių laikraštyje Calgaryje.

Bet kurią nors dieną atomai bus pakinkyti vežti vežimus.

ŠYPSENOS

Jis Neturi Ateities

Pardavinėtojų Unijos organizatorė, jauna mergina, užklupo jauną pardavinėtoją, kad jis rašytųsi į uniją.

Pardavinėtojas: — Jeigu jūs esate iš unijos, tai aš nepaisau, ką jūs sakote.

Organizatorė: — Nejaugi jūs nesate susiinteresavę savo ateitimi?

Pardavinėtojas: — Aš neturiu ateities. Ateinantį mėnesį veduosi.

Dar Nesužinojo

Reporteris: — Ar labai sugadino tavo tvartus pralėkusi audra?

Ūkininkas: — Dar nežinau.

Reporteris: — Kaip tai nežinai?

Ūkininkas: — Dar nesuradau.

Lošk Teisingai

Pirmas Kartižninkas: — Žiūrėk, keturi tūzai! Mano išlošta.

Antras Kartižninkas: — Lošk teisingai, broli, lošk teisingai. Aš žinau kokias kortas daviau.

Kedainių Apskrities Ligoninės ir Mokyklos

A. Urbanas

VILNIUS. — Naciai atsitraukdami iš Kedainių barbariškai griovė ir degino kultūrines ir mokslo įstaigas. Jie išsprogdino kultūrinius namus, ligonines ir mokyklas. Jie išsprogdino Dotnuvos Ūkio Akademiją, akademijos knygyno pastatus ir knygas sunaikino, kur buvo daug mokslinių ir istorinių komplektų.

Taipgi naciai Kedainiuose išsprogdino Pieno Centro ir Maisto įmones su visais skerdyklos įrengimais ir grūdams sandelį. Dabar jau tos įmonės atbudavotos. Pieno Centras ir skerdykla pradeda veikti.

Naciai traukdamiesi sunaikino tiltus ir išsprogdino geležkelio stotį ir daug bėgių. Nežiūrint to barbariško nacių sunaikinimo, dabar jau atsteigta transportacija, atbudavoti tiltai ir važiuotė normaliai ima veikti.

Kedainių apskrityje šiandien veikia trys gimnazijos, septynios progimnazijos ir 120 pradinių mokyklų. Gimnazijas, progimnazijas ir pradines mokyklas lanko tūkstančiai jaunimo. Kedainių apskrities žmonės didžiuojasi savo dideliais atsiekimais per taip trumpą laiką.

Tarybinė valdžia neužmiršta karo veteranus ir karo metu sužeistus žmones bei senelius. Dėl jų Kedainiuose atidaryta didelė įstaiga ir jau daugiau šimtas žmonių ten gyvena. Be to, seneliam mokama pensijos, kurie nenori bendrabutyje gyventi.

Vokiečiai buvo atėmę iš žmonių daug žemių ir atidavę kolonistams. Tarybinė valdžia grąžino žmonėms žemę. Iš žemės fondo davė 63,000 akrų žemės ir 640 arklių žemės apdirbimui, 615 karvių, 2,080 avių ir aprūpina kitokiu inventorium.

MASKVA KALTINA AP GLOSTYME JAPONŲ

LONDON. — Maskvos radijas sako, kad Associated Press bando nubaltinti Japonijos kariškus kriminalistus, kurie laukia teismo už savo darbus.

Maskvos radijas matomai turi mintyje minėtos asociacijos korespondentų pasimatymus su tais kriminalistais, per ką jie duoda savo pasiaiškinimus ir pasiteisinimus pasauliui.

Japonija davė tiek pat kariškų kriminalistų, kiek ir Vokietija, sako Maskvos radijas. Japonijos agresija kainavo žmonijai per daug aukų, kad būtų galima rodyti tiems agresoriams bent kokią užuojautą.

Pastabos

Spaudos ir radijo komentatoriai labai susirūpinę užsienio reikalų ministerių konferencija Londone.

Jie šaukia, kad Sovietų Sąjunga labai daug nori ir sunku tuos norus patenkinti.

Veik visi abejoja, ar ta konferencija duos kokius nors rezultatus.

—o—

Panašiai tie komentatoriai kalbėjo laike San Francisko konferencijos.

Nekurie pranašavo, kad konferencija pakriks.

Bet kada ji užsibaigė ir paskelbė savo darbo rezultatus, tie patys komentatoriai sakė, kad jos išdirbtas čarteris labai puikus.

—o—

Kad Londono konferencija susiduria su skirtingomis nuomonėmis, tai tiesa, bet būtų keista, jeigu kas norėtų, kad nebūtų skirtumų.

Anglija, Francija ir Amerika nenori duoti Sovietų Sąjungai to, ko jos pačios siekia.

Pavyzdžiui, Amerika ir Anglija nori turėti apsigynimo bazes Atlante, Pacifike ir kitose vietose. Bet jeigu Sovietai to paties nori, tai jau negerai.

—o—

Nesutikimas pasireiškia dar ir dėl to, kad Sovietų Sąjunga palaiko kairesnius elementus, o Britanija ir Amerika dešinesnius.

Sovietų Sąjunga giria Rumunijos, Bulgarijos, Vengrijos ir Lenkijos valdžias, o Britanija ir Amerika giria Graikijos, Italijos ir kitas tokias valdžias.

Sovietai užstoja jugoslavus, o britai ir amerikiečiai italus.

—o—

Tokie skirtumai, tačiau, yra labai maži, aplyginus su tais klausimais, kuriais susitariama.

Jie bus išrišti, kaip buvo išrištas Lenkijos valdžios klausimas.

Anglija ir Amerika turės nusileisti vienais klausimais, o Sovietai kitais. Bus surastas vidurys, ant kurio sutiks visi.

—o—

Kaip man atrodo, tai Anglijos ir Amerikos varžytinės už rinkas nei kiek nesumažės ir po šio karo.

Dabar, vos karo dūmams prasisklaidžius, jau baramasi dėl rinkų ir kitų ekonominių reikalų.

—o—

Kas liečia Sovietų Sąjungą, ji yra ne eksporto šalis.

Ji sakoma pirktų Amerikoj už 6 bilijonus dolerių prekių, jeigu galėtų gauti ant kredito.

Sovietai gali eksportuoti tik žalią medžiagą. O tas reikalinga ir Amerikai ir Anglijai.

—o—

Sovietų užsakymai suteiks daugeliui amerikiečių ir kanadiečių darbo, jeigu jie bus priimti.

Bet reikia pripažinti, kad nemažai amerikiečių ir kanadiečių daro viską, kad tų užsakymų nebūtų.

Jie nori, kad Amerika ir Kanada susipyktų ir nutrauktų santykius.

—o—

Amerika, Kanada ir Britanija, man rodos, galėtų turėti rinkų užtektinai, jeigu tiktai norėtų.

Vokietija ir Japonija, vyriausios konkurentės pirm karo, dabar jau išbrauktos iš eksportuojančių šalių sąrašo.

J. Y.

Ką Kiti Rašo ar Sako

Atgemančioj Vokietijoj

United Press žinių agentūra paskelbė iš Frankfurto (ant Maino upės) žinią apie ten įvykusį (praeitą sekmadienį) masinį mitingą, sušauktą to miesto komunistų ir socialistų.

Tai buvo didelis mitingas, — tūkstančiai vokiečių darbininkų jame ėmė dalyvumą. Ir tai buvo pirmas tos rūšies mitingas amerikiečių okupuotoje Vokietijos zonoje.

Svarbu pabrėžti tai, kad abiejų partijų lyderiai kietai užakcentavo tai, jog šiedvi partiji ateityje veiks bendrai, veiks išvien, kad nunacizuoti Vokietiją, kad greičiau ją atstatyti, kad užtikrinti josios gyventojams maistą ir pastogę, kad užtikrinti Vokietijai žodžio ir spaudos laisvę.

Šiame didžiuliame mitinge komunistus atstovavo Walter Fisch, o socialdemokratus — Franz Ulrich. Abu susilaukė didžiulių ovacijų iš apie 5,000 susirinkusios publikos.

Ką tai reiškia?

Tai reiškia, kad jau ir amerikiečių kontroliuojamoj Vokietijos zonoje prasideda organizuotas politinis darbininkų judėjimas pasireikšti. Galimas daiktas, kad tai neužilgo pasireikš ir Bavarijoje, ir kitose srityse. Tarybų Sąjungos kontroliuojam o j Vokietijos zonoje jau seniai politinės anti-fašistinės partijos veikia ir veikia pasekmingai. Ten komunistai su socialistais (pasimokiusiais iš prieškarinių klaidų) veikia išvien. Centraliniai jų komitetai, atrodo, bene pusiau organiškai jau yra susirišę.

Reikia laukti, kad ir britų ir francūzų kontroliuojamose zonose bus pasekta panašiu pavyzdžiu.

Atgemančios Vokietij o s viltis teglūdi tik darbininkų judėjime. Jei darbininkų judėjimas (politinis ir profesinis) sutvirtės, giliai suleis šaknis liaudyje, tai visokiems hitlerininkams neužilgo bus padarytas galas. Atsiminkime: ne ginklas, ne talkininkų armijos galutinai išravės Vokietijos dirvą, apvalydamas ją nuo fašistinių usnių ir kitokių piktžolių, bet **tik pačių vokiečių darbininkų judėjimas!** Jam amerikiečiai ir britai turėtų sutėikti visas progas atsistoti ant tvirtų kojų, nes tik jis vienas neša Vokietijos liaudžiai šviesesnę padėtį.

Deja, neseniai mes skaitėme eilę straipsnių apie dalykų padėtį amerikiečių valdomoj Bavarijoj, kur klerikalai ir su jais visoki Hitlerio sandarbininkai dar vis vyrauja!!! Amerikiečiai militariniai valdininkai nebepajėgia su jais apsidirbti ir gana!

Kai ten politiniam darbininkų judėjimui bus leista laisvai pasireikšti, tai jis, be abejo, suvaidinš didžiulę rolę, kuria džiaugsis visi darbo žmonės. — **Laisvė.**

Pakšto Statistika

"Profesorius" Pakštas rašo "Tėvynėje" (Rugsėjo 14 d.) apie "lietuvių tremtinių skaičių." Jo paduodami statistikos daviniai jį patį sumuša.

Savo pasakojimus jis pradeda nuo 'informacijų" tūlos švedės, kuri "surokovo" pereitą žiemą, kad —

"Karas išvijo Vakarų Europon iš Lietuvos arti milijono lietuvių."

Prisisapnavo tai švedei moteriškei milijonas pabėgusių iš Lietuvos — ir "profesorius" Pakštas jau turi "faktą." Visas milijonas lietuvių pabėgo nuo bolševikų!

Bet ta skaitlinė tiek fantastiška ir neįtikėtina, kad pats Pakštas, "dėl atsargumo," sumažino ją iki 700,000.

Jausdamas, kad ta sumažinta skaitlinė, vis-viena, tiek perdėta, kad net atžagareiviškos spaudos skaitytojai jai nepatikės, Pakštas, tame pačiame straipsnyje, nutupia ant dar labiau sumažintos skaitlinės — 250,000.

Gabus iš jo advokatas, Nuo milijono nusirito iki 250,000!

Jausdamas, kad ir ta skaitlinė neįtikins Amerikos lietuvių, Pakštas davė dar vieną rezervaciją: "Skaičius 250,000 irgi dar ne visai tikras,"

Gali būti mažiau.

Tūluose Amerikos atžagareivių laikraščiuose nesenai buvo paskelbta, kad Vokietijon (britų ir amerikiečių valdomon) pabėgo tik 65,000.

Ir taip, su "pono Dievo pagalba," nuo milijono galvotrūkčiais nusirito iki 65,000!

Ar tas nerodo, kad Pakštas ir jo kompanai yra kraštutiniai bloferiai ir kad jie patys save nusimaskuoja!

Nebent pakvaišęs žmogus gali tikėt tai jų "statistikai."

Mes čia dar tiek norime pabrėžti: **Ir ta vėliausiai paduota jų skaitlinė yra melaginga.**

Tikrų lietuviškų hitlerininkų, kurie nenori grįžti Lietuvon, nes bijosi tautos teismo, nebus daugiau, kaip 20-30,000.

Dešimtys tūkstančių lietuvių, kuriuos hitlerininkai išvarė vokiškon vergijon, jau grįžo namo. Tėvynė juos priėmė išskėstomis rankomis. — Vilnis.

Kurijozai iš Pranašyščių

Pasedenoj, Kalifornij o j. gyvena tūlas Charles G. Long, turkų kilmės kunigas. Jis ir jo pasekėjai yra taip vadinamos "Dievo Bažnyčios Liekanos" tikybos išpažintojai.

Jis išskaitė biblijoj, kad pasaulis turi užsibaigti praėjusį penktadienį. Laukdamas tos pabaigos pasaulio, jis pasninkavo 24 valandas ir meldėsi. Jo ir visų šitų laimei, tos pabaigos nebuvo.

Bet jis atrodo yra gudrus pranašas. Jis sako, kad pabaiga gali būti metais vėliau, jeigu ji neįvyko dabar.

Tos religijos pasekėjų yra ir Kanadoj. Vienas St. John (N. B.) gyventojas telefonavo laikraščiui, klausdamas, ką jis žino apie pasaulio pabaigą. Girdi, jo žmona atsisako prezervuoti pikelius, kadangi jie būsią nereikalingi.

"Mano žmona," sakė vyras, "atsisako daryti prezervus. Ji sako, kam jie bereikalingi."

Tas rodo, kad yra žmonių, kuriuos galima išgązdinti net ir tokiomis kvailomis pasakomis, kaip pasaulio pabaiga.

SYDNEY, Australija. — Čia išėjo į streiką 20,000 darbininkų geležies, plieno, anglių ir kitose industrijose.

Rev. Long ir jo sūnus meldžiasi laukdami pasaulio pabaigos, kurią jie išskaitė šventame rašte. Pasaulis turėjo pasibaigti penktadienį. Kadangi jis tuomet nepasibaigė, tai turės pasibaigti už metų, sako jis.

Sovietų Sąjungoj Moka Kiekvienam Pagal Darbą

Žemiau telpąs straipsnis yra paimtas iš Magazine Digest. Jo autorius, M. S. Lipetsker, yra SSRS Mokslų Akademijos Teisių Instituto narys. — Red.

—o—

M. S. Lipetsker

Ne visi Sovietų Sąjungos žmonės gauna vienodas įeigas. Faktinai, veikiausiai niekur kitur pasaulyje nėra tokio įvairumo pajamose, kaip Sovietų Sąjungoj. Gydytojai ir inžinieriai gauna daugiau, kaip grįovių kasėjai ir keltuvų operatoriai, kadangi jų darbas reikalauja didesnio išsilavinimo ir paima daugiau laiko ir pastangų išmokti. Dar daugiau, angliakasys, kuris gyviau sukasi su savo piku, negu jo kaimynas, arba "šėrininkas", kuris išsaria daugiau ir tiesesnes vagas, negu jo kaimynas gretimam kolektyvo lauke, parsineša daugiau pinigų.

Tačiau reikia atmiąti, kad įvairumas įeigose svyruoja tarp pamatinės normos ir aukščiausiojo laipsnio, nustatomo pagal individuālo gabumą -- niekad tarp didelio skurdo ir didelių turtų.

Ši "privatinio užsiėmimo" ypatybė ema perdėm visą Sovietų sistemą. Sunkvežimių vairuotojai ir garvežių igulos gauna bonus už sutaupytą kūro ir gerą priežiūrą mašinų. Mechanikas, kuris išgalvoja geresnį būdą sulenkimui vamzdžio, nituotojas, kuris greičiau nituoja, negu paprastai, ir visi kiti darbininkai, kurie parodo iniciatyvą, gauna atlyginimą bonais nuo 200 iki 3,000 rublių, pagal užsipelnyjimą. Administracija ir profesinės sąjungos komitetas bendrai nutaria, kuris darbininkas užsitarnauja bonų; kartais duodami prizai — automobiliai, radijo, gramafonai arba laikrodžiai.

Tarnybos ilgumas, daugelyje atsitikimų, taipgi imama domėn nustatant darbininko algą. Mokytojai, gydytojai, geležkelių darbininkai ir daugelis kitų gauna progresyvų pakėlimą iki 40 ar 50 nuošimčių virš pamatinės algos. Daugelyje industrijų, kur veikia akordinio darbo sistema, darbininkų uždarbį rubežiuoja jų pačių gabumas ir išgalė.

Dirbtuvėse ir restoranuose darbininkų ekstra įeigos remiamos, ant biznio kokybės. Kariškų dirbtuvių darbininkai, taipgi tie, kurie dirba pavojingus darbus, gauna aukštesnį atlyginimą. Už lygų darbą, moterys gauna lygų užmokestį be išimties, kaip ir vyrai.

Didelėj Sovietų industrijos dalyj, darbininkai gauna atlyginimą "šėrininkų" pamatais. Pavyzdžiui, kolektyvio ūkio nariai. Jie negauna algos. Jie dalinasi ūkio pajamas, kurios padalinamos sulig kiekvieno įdėtą darbą ir jo rūšį. Pamatinė apskaičiavimo vienutė yra diena: nustatyta norma darbo per dieną — pavyzdžiui, aparimas trijų akrų ir trijų trečdalių akro su dvinaragiu plūgu. Lengvesnis darbas skaitomas mažiau, negu vienutė, bet niekad nemažiau, kaip pusė vienutės. Sunkesnis darbas, reikalaująs ypatingo išsilavinimo, įvertina m a s aukščiau; traktorio vairuotojo darbo diena duoda penkias vienutes. Ekstra darbas javų valymo metu ar bile koks darbas virš dieninės normos, taipgi padidina kooperatyvo nario įeigas. Daugiau darbo vienučių gauna ir tie, kurie išaugina geresnius javus jiems nuskirtose vietose.

Pasekoj šitų visų akstinimų, vidutiniškai kolektyvio narys gauna iki 600 darbo dienų į metus, o kadangi visi šeimos nariai yra šėrininkai, tai darbo vienučių skaičius vienai šeeimynai dažnai siekia keturias skaitlines.

Vienutės vertė — apart grynų pinigų — skaitoma apie 10 svarų grūdų ir 6 svarus bulvių, plius mėsą, daržoves, pieno produktus ir medų. Gale kiekvienų metų, kaip kooperatyviniai ūkiai, taip ir miestų industrijos, vartojančios akordinio darbo sistemas, išdalina savo nariams mažiausiai ketvirtadalį pelno pinigais, taipgi pagal darbo vienutes. Priedui prie to, kiekviena šeimyna turi teisę turėti akrą ar du žemės del daržo arba auginimo gyvulių, laikymo bičių.

Tas dar nėra visiškas Sovietų Sąjungos piliečių materialių sąlygų paveikslas. Dalis pelno, kaip valstybės valdomų užvedimų, taip ir kooperatyvų, yra naudojama praplėtimui šalies ekonomijos statant naujus malūnus, dirbtuves, jėgos stotis ir gelžkelius. Bet nemaža dalis "suverčiama atgal" į pačių žmonių socialę gerovę.

Nematyti apdraudos nuo nedarbo, nes Sovietų Sąjungoj yra darbo kiekvienam, kuris tik gali dirbti. Bet yra tokių socialių apsaugų, prie kurių Sovietų piliečiai turi garantuotas teises:

Pradinis ir amatinis mokslas yra veltui, mokiniai amatų ir dirbtuvių mokyklose yra maitinami, aprengiami ir, jeigu reikalas, butu aprūpinami valstybės lėšomis. Dauguma akademiškų ir techniškų studentų gauna mėnesines stipendijas nuo 150 iki 500 rublių. Knygynai, kliubai, sporto vietos, judžiai ir kitos poilsio ir pasilinksminimo vietos beveik be išimties veltui.

Medikalis patarnavimas, įskaitant ligoninę ir gydytojų priežiūrą, veltui, o vaistų kaina visai maža. Taipgi, laike ligos kiekvienas darbininkas gauna nuo 50 iki 100 nuošimčių savo algos ir taip ilgai iki jis pradeda dirbti.

Moteris panašiai gauna algą per 35 dienas pirm gimdymo ir 42 dienas po gimdymo. Motinos gauna po 120 rublių su kiekvieno vaiko gimimu.

Gimus trečiam vaikui, duodama paramos 400 rublių; 1,300 rublių su ketvirtu vaiku; 1,700 rublių su penktu. Motinos su dešimčia vaikų, gauna po 5,000 rublių su kiekvienu sekančiu vaiku. Didelių šeimynų motinos gauna mėnesinę paramą del kiekvieno vaiko, pradedant nuo 5 metų, nuo 80 iki 300 rublių. Ši parama duodama neatsižvelgiant į kitas šeimynos pajamas.

Nevedusios motinos gauna po 100 rublių kas mėnesį del vaiko, po 150 del dviejų vaikų ir 200 del trijų, iki vaikai sulaukia 12 metų amžiaus. Nevedusios motinos, jeigu nori, gali padėti savo vaikus į valstybės išlaikomus vaikų namus.

Kada Sovietų pilietis miršta, jo išlaikyti asmenys gauna pensiją iki 16 metų amžiaus, o kurie negali dirbti — visą gyvenimą. Taipgi yra invalidų pensijos, seno amžiaus pensijos, ilgos tarnystės pensijos. Specialios pensijos duodamos tiems, kurie suteikė valstybei ypatingą patarnavimą; mokslininkams išdirbusiems toj srityj bent 25 metus; paliegusiems ar nusenusiems ginkluotų jėgų oficieriams, sveikatos netekusiems kareiviams ir žuvusių kareivių šeimynoms.

Sovietų piliečių įeigas padidina palūkanos už pinigus bankuose, paskolas valdžiai.

Ką darbininkas gali daryti su savo kapitalu? Jis gali pirkti ar statytis namą, ir net išrenduoti jį kitiems. "Privatinis jo užvedimas" gali turėti formą privatinės farmos, arba nuosavą amato ar rankdarbių biznį, kol jis bus palaikomas jo paties ir šeimynos darbu. Jis negali pelnyti iš kitų darbo, pirkinėti del pardavimo, nei skolinti pinigų del aukštų palūkanų.

Bet jam nėra reikalo išnaudoti kitus, kad išsilaikyti save. Jis žino, kad kol jis išgalės dirbti, visuomet galės užsidirbti pragyvenimą, o jeigu neteks jėgų dirbti — Sovietų valstybė ir Sovietų draugija pasirūpins juomi ir jo šeimyna.

Japonijoj veikė didikų organizacija, kuri diktavo Japonijos politiką ir veikimą. Jai vadovavo princai, dvarponiai ir kiti didikai. Čia matote Kokį Hirotą ir Zeną Jošidą, du iš tos organizacijos vadų. Amerikiečiai paskelbė tą organizaciją nelegale.

J. V. NETEKO ŠIAME KARE 1,070,730 ASMENŲ

WASHINGTON. — Jungtinės Valstijos šiame kare neteko užmuštais, sužeistais, dingusiais ir nelaisvėn patekusiais 1,070,730 asmenų.

Amerika neteko užmuštais — 258,854; sužeistais — 651,360; dingusiais be žinios — 36,344 ir nelaisvėn patekusiais — 124,172.

Laike pirmo pasaulinio karo Jungtinių Valstijų nuostoliai buvo visai nedideli.

Iš sužeistų grįžo armijos tarnybon 359,877 asmenys.

Saugokit Sveikatą

Rašo **Dr. F. J. Borisas**

Daugiau Jieškoma Pelėsiuos Paslapčių

Penicilin šiuo tarpu užima patį centrą medikaliame pasaulyje. Sulfa vaistai dar iki koliai daugiausia yra vartojami dėl civilių žmonių gydymo.

Penicilin yra pagamintas iš pelėsių. Penicilin nėra tol vaistas, pakol jis nesusiduria su liga, kuri gamina bakterijas. Yra maždaug taip. Jūsų namai iš plytų pastatyti yra stiprūs. Bet kai jūsų namą įvairūs gyvūnai iš jo pačių pamatų pradeda naikinti, tada nampi randasi pavojus. Penicilin fungai, bakterijos tą pati daro su priešingomis bakterijomis.

Pelėsiai irgi vartoja maistą, tokį kaip sūris ir kitokį. Taip gi budavojasi savo gyvenimą naikindami gyvenimą kitų bakterijų.

Penicilin atsiranda iš proteinų (mėsos). Labai greitai keičiasi, dauginasi, į vieną sekundę pagamina 100,000 molekulų.

Pelėsiai sunaikina geleži, plieną, todėl dabar yra daug tyrinėjimų, eksperimentų daroma ir jieškoma paslapčių kitokiuose pelėsiuose. Šiuo tarpu yra daug studijuojama taip vadinamą mažytės dalies organizmą Bacteriophages, kurios turi jėgą sunaikinti bakteriją. Progresas, žinoma, yra lėtas ir sunkus. Bet, kas yra sunkus del žmogaus gauti, tas yra naudingas ir geras. Pigią mėsą, sako, tik šunys ėda. Gal tame pasakyme ir yra tiesa. P h i ladelphia, Pa., Rohm ir Haas Laboratorijos, žinomos kaip "Pelėsių Žvėrynas", šiuo kartu pagamina daug įvairių pelėsių ir tyrinėjimas eina šioje mokslo šakoje.

Akys ir Sveikata

Tyrinėjimas Dr. Russell M. Wilder, Mayo ligoninės Rochester, N. Y., ir maisto draugijų raportai jųjų konvencijoje Chicagoje, nurodo, kad akių ligos ir akių amžius galima pailginti ir prašalinti presbyopią. Tai yra liga, kuri priverčia žmones nešioti akinius, ar jie nori ar nenori. Tai yra per toli matymas ir mažas matymas arti. Jųjų eksperimentai parodo, jog galima prašalinti ir atsigmatizmas, taipgi išgydyti arti matymas.

Manoma, kad tam tikru maistu turės maitintis neščios motinos, idant jųjų vaikai gimtų geromis akimis. Jųjų opinija yra labai gera (turiu omenyje maisto draugijas). Jau yra laikas pradėti tyrinėjimą ant akių. Gi mes visi gerai žinome, kaip yra sunku akiniai nešioti.

Akiniai dabar dar reikalingi. Bet jeigu bus daromi eksperimentai, atrodo, kad galima bus daug ką atsiekti. Dr. R. M. Wilder sako — turės pranykti visi kataraktai, jeigu mes visi stosime į darbą ir tobulinsime maistą, kuris gamina šviesą.

Tekstilės Industrijos Darbininkai Nerimauja

MONTREAL. — Tekstilės industrijos darbininkai Kvebeko provincijoj pradeda nerimauti. Tai rezultatas perdidelio išnaudojimo ir sunkių darbo sąlygų.

Darbininkų reikalavimai nedideli. Jie nori tiktai 52 centų į valandą, bet kompanijos nenori girdėti ir apie tai.

Dominion Textile Kompanijos viršininkai į tokius reikalavimus nieko neatsako ir tokiu būdu verčia darbininkus ieškoti kitos išeities.

Kaip darbininkai tekstilės industrijoj Kvebeko provincijoj išnaudojami, galima suprasti iš kompanijų pelno. Pavyzdžiui, Dominion Textile kompanija gauna pelno 150 nuošimčių ant įdėto kapitalo. Kompanija buvo sudaryta 1905 metais su 50,000 šėrų. Šėro kaina buvo $10.00. Šėrininkai, kurie turi po 10,000 šėrų, kainavusių $100,000, padaro pelno arba gauna dividendų iki $150,000 į metus, kas reiškia 150 nuošimčių. Nei vienais metais pelnas arba šėrininkų dividendai nebuvo žemiau 50 nuošimčių.

Taigi, įdėjęs į kompaniją pusę milijono dolerių, šėrininkas gali gauti iki $750,000 per metus.

Reiškia, tekstilės baronai gali mokėti aukštesnes darbininkams algas. Bet kiek jie moka? Mažiausias algas. Štai palyginimas įvairių industrijų darbininkų algų Kvebeko provincijoj.

Stiklo industrijos darbininkai 1911 metais gavo po $25.00 į savaitę. Popierio industrijos — po $30.00 į savaitę. Gumos industrijos darbininkai — po $25.00 į savaitę. Tekstilės industrijos — po $18.70 į savaitę.

Karo metu algos kiek pakilo, bet ne aukščiau, kaip $21.40 į savaitę, nors visos industrijos Montreale mokėjo iki $30.50 į savaitę.

Toronte, Ontarijoj, tuo pat metu tekstilės industrijos darbininkai uždirbo ne mažiau $26.20 į savaitę.

Aukščiau minėtos algos, tačiau, nėra minimum algos, o vidutinės. Yra dar žemesnių algų.

Akyvaizdoje kompanijų pelno, tekstilės darbininkai nereikalauja perdaug. 52 centai į valandą yra vidutinė alga. Tai paprasto darbininko uždarbis.

Bet atrodo, kad darbinikai savo reikalavimų negalės laimėti be kovos. Kompanijos nenori nei girdėti apie darbininkų reikalavimus.

Tekstilietis

Torontą Apnyksta Baltosios Skruzdės

TORONTO. — Miesto burmistras Robert Saunders paskelbė įspėjimą, kad miestą užplūsta baltosios skruzdės (termites).

Jos jau užkariavusios 11 namų, esančių keturiuose miesto blokuose. Visi miesto gyventojai prašomi tuojaus pranešti miestui, jeigu bus pastebėtos tos skruzdės.

Viename name tos skruzdės pagraužusios medines grindis ir jos sugriuvusios. Kitoj vietoj lubos įkrito, kada skruzdės pagraužė medį.

Šios skruzdės labai sunkiai sunaikinamos. Naktį jos dirba — graužia medį, o dieną būna žemėse po namu. Jos negalinčios gyventi be žemės, nes joms esąs reikalingas drėgnumas.

Buvo panaudotas naujas išradimas — DDT, bet patirta, kad jos nelabai bijo. Reikalinga tiesiog sušlapinti jas, kad užmušti.

Parėmė Ligonius

TORONTO. — Rugsėjo 22, draugiškoj sueigoj pas draugus P. A. Karpavičius buvo prisiminta apie lietuvius ligonius bei apie jų liūdną likimą, ir nusitarta paremti tuos, kurie jau nuo senai serga, tai yra J. Girkų, kuris randasi Edmontone, ir Bizūną, Kingstone.

J. Girkui aukojo sekančiai: St. Zostautas $2.00; Karpavičiai, Kevėžienė, J. Žiulys, Gutauskas po $1.00; Povilaičiai, P. Bepirštis po 50 c.

Bizūnui aukojo: P. Moskaitis $2.00; Povilaičiai, P. Bepirštis po 50 c; Gutauskas $1.00.

J. Girkui suaukojo $7.00 ir Bizūnui $4.00, viso $11.00. Pinigai perduoti L. B. administracijai.

Visiems aukavusiems širdingai ačiū.

Dalyvis

Hurikanas sunaikino 366 amerikiečių orlaivius ir 25 blimpus. Čia matote nuotrauką scenos po audros viename orlaukyje, Floridoj. Kiti orlaiviai pabėgo.

TAIKOS RYTAS

Ilja Erenburg

Įvyko! Ji priešais mus ne žodis, ne marmuras, karšta, gyva, palaidinėje, nublukusi nuo saulės ir lietaus, pražilusi nuo žygių dulkių, su sužeidimų juostelėmis ant krūtinių, pati gražiausia ir pati meiliausia, mūsų Pergalė.

Sugriaudė paskutinės salvės, ir po ilgų metų Europa gavo didelę dovaną — tylą. Pirmą kartą motinos gali ramiai glamonėti savo vaikus — ant lopšių daugiau negula mirties šešėlis. Pražysta gėlės, dygsta javai, kyla dirvos, jų nesutryps tankų vikšrai. Ir nepaprastoje šio ryto tyloje saliutuoja pergalei milijonai sujaudintų širdžių.

Nuo mirtino pavojaus Raudonoji Armija išgelbėjo žmoniją. Aš neketinu aptemdinti šios valandos fašistinių piktadarybių vaizdais; o ir reikalo nėra; esti vargas ilgesnis už gyvenimą. Mes neužmiršime tai, ką pergyvenome, ir čia — taikos laidas. Jis stovi sargyboje, saugodamas ateitį, Stalingrado kareivis. Jis viską matė, jis viską atmena ir jis žino, kad fašizmui — galas.

Kaip žiurkės, blaškėsi paskutiniai vokiečių fašistai požemėnese Berlyno eigose, plyšiuose, vamzdžiuose. Yra šiame paveiksle didelė reikšmė: maro žiurkės, sukrėstos šviesos triumfo, mėgina užtęsti naktį. Jos dar gremžia, cypia, grąsina savo nuodais įvairiuose Senojo ir Naujo Pasaulio pogrindžiuose. Bet joms nėra išsigelbėjimo: perdaug žmonės pasiilgo šviesos, tiesos, išmsinties.

Dabar visos tautos žino, ką darė hitlerininkai. Tai buvo žmogaus orumo sutrypimas, siaubas, sulaukėjimas. Ir visos tautos dabar supranta, nuo kokio likimo jas išgelbėjo Raudonoji Armija. Mūsų taikinga, mūsų gera liaudis sutiko su visomis aukomis, kad tik nebūtų tokio žmogaus sutrypimo. Ketverius metus žemdirbiai ir liejyklų darbininkai, statybininkai ir agronomai, angliakasiai ir mokytojai, miško kirtėjai ir mechanikai, architektai ir studentai, žmonės, pamėgę ramų darbą, didvyriškai kovojo prieš plėšriuosius grobikus. Į mūsų kraštą įsiveržė galingiausia pasaulio armija. Mes atmename tą vasarą, priešo tankų žlegėjimą ir valstiečio vežėčių verksmą, Smolensko srities kelius, vaikų kraują, priesaiką: išlaikysim! Mes atmename keturiasdešim t s antrųjų metų vasarą, kartų pelynų kvapą, kartėlį ir pažadą: atmušim! Mes nugalėjome dėl to, kad tvirti tarybiniai žmonės, kai likimas juos gundė silpnadvasišku išsigelbėjimu, mirė, bet nenusilenkė. Mes atėjome į Berlyną dėl to, kad kritusio pakeisti tuojau ateidavo kitas, dėl to, kad tarybiniai kariai gynė kiekvieną gimtosios žemės kalvę, kiekvieną duobelę, dėl to, kad buvo pamaskvės daržai ir Leningrado priemesčiai, ir Sevastopolio akmenys, ir traktorių Stalingradas, ir Kursko lankas, ir partizanai, ir "Jaunosios gvardijos" merginos, ir gamyklos, išaugusios tuščiose vietose, ir ketveri liaudies — didvyrės gyvenimo metai. Ilgai mes vienas prieš vieną kovojome prieš didžiulę Vokietijos jėgą. Kas būtų atsitikę su Kanados farmerio arba Paryžiaus darbininko vaikais, jei rusų kovotojas, ragavęs vargą prie Dono, nebūtų nuėjęs iki Spre? Mes išgelbėjome ne tik mūsų Tėvynę, mes išgelbėjome visos žmonijos kultūrą, senosios Europos akmenis ir jos lopšius, jos darbo žmones, jos muziejus, jos knygas. Jei yra skirta Anglijai pagimdyti naują Šekspyrą, jei Prancūzijoje bus nauji ensiklopedistai, jei mes duosime žmonijai nau j ą Tolstojų, jei gyvenime įsikūnys aukso amžiaus svajonė, tai tik dėl to, kad laisvės kareiviai nuėjo tūkstančius varstų ir viršum tamsos miesto iškėlė laisvės, brolybės, šviesos vėliavą.

Atrodė, nėra galo tai nakčiai, kuri užgulė pasaulį; bet galas buvo — tarybinė sąmonė, tarybinė sąžinė. Kas pažabojo fašistus, deginusius knygas? Maskvos ir Leningrado spaustuvininkai. Kas nugalėjo vaikų žudikus? Sibiriečiai ir baltarusiai, statę vaikų lopšelius. Kas parbloškė fašizmą? Liaudis, kuri išpažįsta brolybę, ramų darbą, visų darbo žmonių solidarumą.

Jugoslavai, lenkai, čekoslovakai žino, kas atnešė jiems laisvę: priešais juos tarybinių brolių kapai. Bet ir toli nuo mūsų žemės, Paryžiuje, Oslo, Briuselyje, Milane žmonės laimina Raudonąją Armiją: juk ji sudavė patį baisiausį smūgį Europos kaltintojams. Su mumis petys į petį kovėsi mūsų šaunieji sąjungininkai, ir ištikimumas nugalėjo klastą: fašistinė Vokietija kapituliavo.

Visos tautos ras savo vietą po saule. Gyvens ir vokiečių tautų, apsivaliusi nuo fašistinio užteršimo. Bet nėra ir nebus žemėje vietos fašistams: tai mūsų priesaika, nugalėtojų priesaika. Laisvi žmonės, mes nieko nenorime pavergti. Nenorime mes pavergti vokiečių. Mes norime kitko: išdeginti baisią žaizdą, išgelbėti vaikus nuo rudojo moro grįžimo.

Prasideda nauja era artojų ir akmenskaldžių, gydytojų ir architektų, sodininkų ir mokytojų, knygininkų ir poetų era. Pavasario ašarų nuplauta, sužeista, guli Europa. Daug reikia darbo, atkaklumo, dvasios ir valios drąsumo, kad būtų užgydytos visos žaizdos, kad dvidešimtasis amžius, iškopęs iš kruvino griovio, kur jį nuvijo fašistai, vėl žygiuotų į laimę. Mūsų liaudies drąsumas, gabumas, sąžiningumas padės pasauliui atsistoti ant kojų. Pasibaigė ne tik miestų, bet ir sąmonės aptemdymas. Ir šį pergalės rytą mes išdidžiai kartojame: tegyvuoja šviesa!

Ne vieną kartą mes girdėjome kilnius žodžius: "Amžina šlovė didvyriams, krituseims kovose už mūsų Tėvynės laisvę ir nepriklausomybę!" Žiūrėdami į žalios ir rubino spalvos rakietas, mes mąstėme apie tuos, kieno labai trumpas gyvenimas nušvietė liaudies kelią. Nemirtingi yra žuvusieji, ir kur bebūtų tie kapai, Kaukaze ar ties Alpėmis, prieš juos nuims kepurę praeivis: jiems jis skolingas savo kvėpavimu. Ir daugeliui metų praėjus, vaikai kalbės apie didelio vargo ir didelės šlovės metus, kaip apie savo pradžią: juk tie, kurie žuvo, išgelbėjo vaikučius ir vaikučių vaikus.

Ir šį taikos rytą mes mąstome apie vieną žmogų, į jį krypsta visų žvilgsniai. Dalykas ne tik kariniame genijuje, ne tik įžvalgume, kuris įgalina kapitaną vesti laivą per baisią audrą. Stalinas mums daugiau — jis kaip ir pergyveno kiekvieno iš mūsų vargą ir su kiekvienu draugė kovojo ir nugalėjo, ir ne viena širdis plaka po jo kareiviška miline, o du šimtai milijonų širdžių. Štai kodėl Stalino vardas — ne tik pas mus, bet ir visame pasaulyje siejamas su nakties pabaiga, su pirmuoju laimės rytu.

Netrukus vyrai apkabins žmonas, sūnūs — motinas. Sužaliuos laukai ties Panerizis, ties Korsunia, tie Mgi — ten, kur buvo liejamas kraujas ir siautė ugnis. Sunku rasti žodžius, kad galima būtų papasakoti apie tokią laimę.

Tu nugalėjai, Tėvyne!

Vokiečiai antifašistai deda vainikus ant nužudytų kalinių, jų draugų. Vienas tebėra apsivilkęs kalinio uniforma, kuri šiandien Vokietijoj yra geriausias dokumentas, kad žmogus yra tikrai antinacis. Demonstracijoj dalyvavo apie 90,000 žmonių.

Rojaus Mizaros Apysaka "Bernardo Gavelio Klaida"

Jau perskaičiau Rojaus Mizaros knygą "Bernardo Gavelio Klaida", išleistą Lietuvių Literatūros Draugijos. Ji yra skiriama LDD nariams už dūokles.

Ši apysaka, kaip ir kitos jo apysakos, iš Amerikos lietuvių gyvenimo. Ji ima vieną iš tų lietuvių, kuriems tenka pakliūti į kokius nors nemalonius nuotykius.

Bernardas Gavelis, lietuvis imigrantas, būdamas paprastu grinorium ir be jokio politinio išsilavinimo, susiduria su formanu, kuris jam atrodė nori paveržti jo merginą. Pyktį padidina svaigalai ir susidariusios palinkybės ir jis tampa tų aplinkybių auka. Norėdamas duoti "juodą akį" — jis užmuša formaną.

Toks nesaugus jo įsiklampojimas kainuoja jam 25 metus kalėjimo. Bet kada grįžo iš kalėjimo, jis buvo dar perjaunas numoti ranka į gyvenimą. Jam reikėjo pradėti gyvenimą labai sunkiose sąlygose.

Geri jo žmonės, pažangūs žmonės, žinoję aplinkybes jo nusižengimo, stengėsi padėti jam išsikasti iš bėdos. Jie padrąsina jį, užjaučia jį, padeda rasti darbą. Tuo tarpu kalėjimo paukščiai ir palaido gyvenimo nariai stumte stumia jį atgal į prapultį, į kriminalistų pasaulį.

Didžiausiu pavojum jam susidaro Matilda Braunienė, savo vyru nepatenkinta moteris. Ji prisiplaka prie jo, o jis, kaip kalėjimo paukštis, manydamas, kad geresnė prie jo ir nesiartins, pasiduoda jai. Laikui bėgant ji pradeda kalbėti apie planus, kaip nužudyti vyrą, kad jie galėtų apsivesti. Bėgti nuo jo ji nenorėjo, nes jis turėjo gražaus turto.

Kaip ant galo paaiškė, tai ta ponia Braunienė buvo viena iš tų, kurie liūdyjo prieš Gavelį, kada buvo jo teismas. Reiškia, jeigu Gavelis būtų suradęs žmogų, kaip ponia Braunienė siūlė, jos vyro nužudymui, ir prašalinęs kliūtį iš kelio, laikui bėgant būtų gal iškilę aikštėn, kas ji per viena. Būtų atsiradęs dar vienas nemalonumas. Jeigu ji būtų sužinojus, kad tai tas pats Gavelis, vėl nežinia, kas būtų atsitikę.

Geri draugai ir netikėtas susitikimas su pirmesne jo mylima išgelbsti jį nuo naujos klaidos ir dar didesnės nelaimės ir pastato jį visai ant naujo kelio, žadančio jam laimingą gyvenimą.

Apysaka labai gražiai parašyta. Skaitosi lengvai ir patraukianti. Taip žmogus ir nerimsti, kas išcis iš tos jo draugystės su ponia Braunienė.

Jeigu jau būtų galima ką pasakyti, tai apie nekurių veikalo asmenų kalbas. Jeigu jos būtų bent kiek trumpelesnės, būtų dar geriau. Autorius galėtų atpasakoti kalbą trumpiau, negu pats kalbėtojas. Skaitant knygą kaž kodėl nesinori skaityti kalbą žodis žodin.

J. Y.

KANADA TURĖS DAUG DAUGIAU LIGONINIŲ

HAMILTON. — Kanados Ligoninių Tarybos sekretorius Dr. H. Agnew pareiškė čia, kad bėgyje 10 metų Kanadoj bus reikalinga pastatyti naujų ligoninių, kurios kartu turės 43,300 lovų.

Jau dabar reikia 9,500 lovų dėl sunkiai sergančių ligonių ir 22,000 dėl lengvesnių.

Šitie reikalavimai neapima protinių ligonių, kurių skaičius irgi auga.

CHICAGO. — Jau 350,000 darbininkų streikuoja Jungtinėse Valstijose.

Sustreikavo 60,000 miško darbininkų Pacifiko pakraštyje.

SUPPORT CANADA'S FIGHTING LABOR PAPER

Send your donation to the Canadian Tribune, 95 King St. East, Toronto.

Please find enclosed my cheque or money order for $..... as my contribution to your 1945 Drive .....

NAME .....

ADDRESS .....

City or Town ..... Prov. .....

Iš Lietuvos Išbėgusieji Inteligentai, Jų Ateitis

Dabartinei Lietuvos valdžiai priešinga merikos lietuvių spauda nori įtikinti visuomenę, kad išbėgo iš Lietuvos beveik visa inteligentija. Tai, žinoma, yra grynas melas. Kiek mes matėm iš pranešimų iš Lietuvos, didžiuma inteligentijos, įskaitant plačiausiai žinomus asmenis, pasiliko Lietuvoje. Kiti, kurie buvo išvežti, sugrįžo, jeigu išliko gyvi.

Likusieji inteligentai, mokslininkai, rašytojai, mokytojai, artistai ir laikraštininkai, dirba prakaituodami, kad atsteigti Lietuvos gyvenimą. Jie negaili savo energijos tam darbui. Jie dirba su entuziazmu.

Bet mes galime sutikti, kad gana geras nuošimtis inteligentijos pabėgo su naciais į Vokietiją. Lai būna leista padiskusuoti jų likimą, koks jų laukia.

Klerikalų spauda skelbia, kad Lietuvos prezidentas Justas Paleckis atsišaukė į lietuvius inteligentus, kad jie grįžtų Lietuvon, bet jie nenorį nei girdėti. Jie negrįšią Lietuvon, kol bus dabartinė santvarka. Už tai Lietuvos valdžia atsikvietusi inžinierių ir kitokių žmonių iš kitų sovietinių respublikų.

Tie inteligentai, kurie atsisako grįžti Lietuvon, veikiausiai ne visi galėtų grįžti. Yra tokių, kurie yra nusižengę. Bet gali būti tokių, kurie vokiečiams nepadėjo, bet pabėgo del skirtingų savo įsitikinimų. Tokiems, aišku, nėra pavojaus grįžti. Niekas jų nebaus už tai, kad jie kitaip mano.

Sugrįžę Lietuvon, jie turėtų darbo ir galimybių savo gabumus vystyti. Dabar Lietuvoje darbo yra visiems, ypač mokytiems žmonėms. Savo darbu jie padarytų daug gera savo tautiečiams.

Ko jie sulauks negrįžę Lietuvon? Nieko gera. Nedaugeliui pavyks pasiekti Ameriką ar kurią kitą modernišką valstybę. Didžiumai teks likti Vokietijoj, Francijoj ar Svedijoj. Tuose kraštuose jie didelių perspektyvų neturi.

Ne kažin kas laukia jų ir Jungtinėse Valstijose. Tenai yra užtektinai savų inteligentų. Ateiviui bus sunku prasisiekti.

Po Spalio Revoliucijos atbėgo nemažai iš Rusijos. Kai kurie kaip nors įsikabino, bet didesnei daliai teko vargti. Kurie neturėjo užtektino mokslo, turėjo eiti dirbti paprastą darbą. Sunkesniais laikais buvo patenkinti, jeigu gavo vietą kur už patarnautoją viešbutyje. Ir šiandien daugelyje viešbučių tarnauja padavėjais ir kitokiais tarnais nemažas skaičius tokių pabėgėlių.

Iš Lietuvos pabėgėlių Vokietijoj, labai mažas skaičius taip vadinamų mokslo vyrų. Didžiuma yra šiaip apsitrynę žmonės, valdininkėliai, mokytojai ir tarnautojai, skaitą save inteligentais. Tokiem žmonėm Amerikoj gali būti sunkiau, negu darbininkui, žinančiam amatą.

Tie žmonės, kurie del savo politinių pažiūrų skirtumo nenori grįžti Lietuvon, daro didelę klaidą.

Sovietų Sąjunga yra ne vienos dienos šalis. Nauja santvarka veikia nuo 1917 metų. Gyvenimas įrodė, kad tenai inteligentui daugiau progų, negu bile kur kitur. Tenai žmogaus gyvenimas kyla pagal jo išsilavinimą. Mokslo žmonėms progų yra tiek ir tiek. Faktinai, tenai mokslas pirmoj vietoj. Valstybė finansuoja mokslininkų darbą geriau, negu kur kitur.

Smetonos režimas davė privilegijas tiems, kurie aklai rėmė jo diktatūrą, bet tokios privilegijos buvo tiesiog vergiškos, reikalaujančios atsimokėjimo ištikimybe.

Dabar Lietuvoj inteligento gyvenimas gražesnis. Dabar jis vertinamas sulig jo išsilavinimo, sulig tarnystės visuomenei, o ne sulig nuolankumo valdžiai. Mokslas ir darbas yra kiekvieno žmogaus kelias į aukštį.

Kiek mayti iš nekurių laiškų, tie pabėgėliai remia savo viltis ant karo tarp Amerikos ir Britanijos iš vienos pusės ir Sovietų Sąjungos iš kitos. Tai labai menkos vertės viltis.

Visų pirmiausiai, jeigu toks karas įvyktų, tai Lietuvos vargiai kas liktų. Jeigu Lietuva dar kartą turėtų pergyventi mūšius, karo sunkumus, ji nebepakeltų. Gyvenimas Lietuvoje pasidarytų tiesiog baisus.

Kas nori matyti kitą karą Lietuvoje, tas mažai ką nusimano apie pasekmes tokio karo. Toks žmogus tur būt nori įsteigti savo viešpatystę ant krūvų griūvėsių ir kalnų lavonų.

Kita, galimybės tokiam karui labai menkos. Nežiūrint to, kad ginčų yra ir bus, Amerika ir Sovietų Sąjunga neis į karą. Tai rekštų abiem susinaikinimą. Jeigu Ameriką ir Britaniją valdytų besmageniai naciai, tuomet, žinoma, būtų visai kita situacija. Dabargi Amerika yra valdoma sveiką sensą turinčių žmonių. Tiesa, kad Amerikos politika nėra tiek griežta su agresoriais, kaip kad turėtų, bet tas dar nereiškia, kad ji yra fašistinė. Jeigu amerikiečiai švelniau apsieina su fašizmo liekanomis ir lietuviškais pabėgėliais, tas dar nereiškia, kad jie eis karan, kad pasodinti ant liaudies sprando Smetonos draugus.

Lietuviams pabėgėliams reikėtų rimtai apsigalvoti ir grįžti Lietuvon, kol dar galima grįžti, kuriems galima grįžti. Sugrįžę padarys daugiau naudos sau ir savo tautiečiams.

Lietuvis

Joseph Kramer ir Irma Grese, Belsen kempės žvėrys. Jie ir kiti nacių budeliai pakliuvo į sąjungininkų rankas ir dabar teisiami Luneburge. Jų laukia kilpa ar kulka, kadangi jie pasiuntė į mirties nasrus dešimtis tūkstančių žmonių, kaip belaisvių, taip ir civilių.

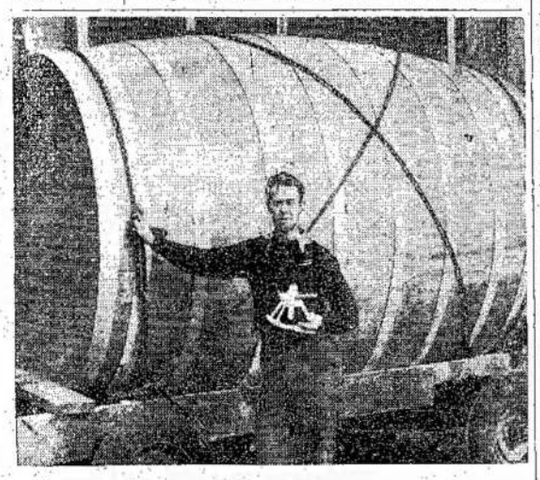

Kiek laiko atgal Red Hill perplaukė bačkoj Niagara vandenpuolį. Tai buvo didelis žygis. Bet greitu laiku gali būti sutrupintas jo rekordas į atomus. Štai torontietis Mark Charlton planuoja perplaukti bačkoj per Atlanto vandenyną. Jis rengiasi išplaukti iš Sydney, Nova Scotia, ir plaukti į Angliją. Jis jau Sydney mieste ir rengiasi išplaukimui. Ant bačkos bus įrengta būrė, kuri stums jo bačką. Čia matote jį prie savo bačkos.

Stenkimės Rašyti Tai Kas Svarbu ir Įdomu

Pastarųjų mėnesių laikotarpyje, Liaudies Balse tilpo keletas kritikuotinų, visuomeninės reikšmės neturinčių ilgų aprašymų, kaip vienas ar kitas nuvykęs į Jungtines Valstijas svečiavosi, arba, kaip jis ten susitiko su savo broliu, sese, ar kitokia gimine; kaip pasisveikino, baliavojo ir net apie visą giminės šeimynos sąstatą. . .

Taipgi vienas kitas rašinėlis su tuščiu aprašymu, kaip kaimynas pas kaimyną svečiavosi. Rašoma asmeniški bei šeimyniški dalykai.

Galima būtų apie tuos "straipsnius" nutylėti ir niekko nesakyti. Tiesą pasakius, nėra jokio noro čia apie juos kalbėti. Būtų daug maloniau apie ką kitą rašyti. Bet apie juos reikia rašyti ir kalbėti, nes tokie straipsniai, kaip kokia liga, ne nyksta, ne mažėja, bet daugėja ir ilgėja.

Autoriai tų visų savo svečiavimosi straipsnių tur būt įsivaizdina, kad visuomenei yra labai įdomu ir svarbu žinoti, kaip jis vyko į Jungtines Valstijas, kaip jis ten baliavojo, arba, kaip pasisveikino su savo gimine; rado duris užrakintas, ar atrakintas. . .

Sunku mūs tarpe imtis kokios kritikos — nurodymo, kas negerai rašoma ir kaip turėtų būti rašoma. Kritiškas žodis suprantamas kaipo užgavimas, įžeidimas. Toks supratimas, įsigyvenęs požiūris, varžo, lyg lanku apkausto kritiką ir tuo būdu varžoma literatūrinė bei žurnalistinė pažanga. Be kritikos, blogi įpročiai plečiasi, auga, ima įgauti viršų.

Vieno straipsnis tilpo dar pusėtinai pakenčiamas, šiek tiek susirišęs su visuomeniniu gyvenimu. Kitas, matydamas, apie baliavones tilpusį straipsnį, mano, kad taip reikia, ir rašo dar ilgesnį ir visai nieko bendro neturintį su visuomeniniu judėjimu rašinį apie savo baliavones. Pavizdys seka pavyzdį. . . Liga plečiasi.

Tiesa, laikraščio redakcija turėtų daryti išskyrimą, nes tokie "raštai" nei redakcijai, nei laikraščiui garbės nedaro. Bet čia vėl kliūtis. Redakcija netalpins — blogai. Netalpina! Skundai, pyktis.

Skaitytojas turi įsiterpti ir pasakyti. Skaitytojas neturi laiko, nesiryžta. . . Vienas papyksta, kitas pasijuokia.

Už čia mano išreikštą papeikimą, gal būt irgi bus užpykta. . .

Bet viena, kas turėtų būti aišku visiems autoriams, bei korespondentams tai tas: sykį jo raštas ar kūrinys yra patiektas visuomenei skaityti — jis lieka visuomenei atiduotas, visuomenės nuosavybe. Skaitytojai tą jo raštą, ar kūrinį, paėmę, **turi pilną teisę** paimti jį su pagarba į rankas ir glausti prie širdies, jeigu tas kūrinys jiems patinka, arba — **trenkti jį į šiukšlyną**, jeigu jis netinkamas. Autorius neturi jokios moralės teisės užsigauti ar pykti, jeigu jo kūrinį skaitotojai paniekino.

Kas liečia tų aprašytų vizitų ir pasimatymų analizavimą — kritiką — nesirengiu čia vesti. Lai bus palikta. Gal taip bus sveikiau. Ką aš noriu šiuo raštu atsiekti — tai pramušti kritikai kelią. Tas kelias pas mus labai apaugęs. Ir, manau, del to kenčia mūsų visa literatūrinė bei žurnalistinė kūryba.

Kas Turėtų Būti Rašoma

Del čia kelių aštriai pasakytų žodžių, neturėtų susiformuoti mintis, jog laikraštyj telpanti visi raštai ir korespondencijos būtinai turi būti atsakančiai parašyti, pagal visus literatūros ar žurnalistikos reikalavimus.

Mūsų laikraštis, Liaudies Balsas, yra darbo žmonių laikraštis, kuris darbo žmonėms rašomas ir į kurį rašyti kviečiami darbo žmonės. Žmonės, kurie tų taisyklių nežino ir nepaiso.

Laikrašty turi atsispindėti darbo žmonių gyvenimas, veikimas, užduotys. Tačiau, reikia žinoti kas rašytina, o kas ne. Lavinimosi negalima atmesti.

Skaitantis žmogus, nežiūrint, ar jis žino rašybos taisykles, ar ne, jis visvien reikalauja, kad rašinys jam būtų **informuojantis, pamokinantis, žingeidus.**

Užteks to, jei mūsų įspūdžių autoriai turės tuos tris žodžius mintyje rašydami savo straipsnius ar kelionės įspūdžius.

Jei savo kelionėje turėjai kokių patyrimų, kurie gali pasitarnauti ir kitam — parašyk. Jeigu patyrei, ką naujo išmokai, ko daugelis dar nėra išmokęs ar pažinęs — parašyk. Buvai kur naujoj vietoj, suėjai žmonių — parašyk. Matei gamtos įžymybių, istorines vietas, ar kokius kitus kultūros centrus — aprašyk juos. Aplankei gimines — parašyk. Paimk trumpai, kad buvai ten ir ten, svečiuose, pas gimines, pas brolį; kas ten veikiama, kokios gyvenimo sąlygos. Skaitytojas už tai bus dėkingas.

Bendrai imant, rašyk apie viską, tik neglostyk visuomenės akyse savęs ir savo vaišių, jeigu jos nieko bendra neturi su visuomeniniu veikimu.

Po prievarta brukimas savo asmens ir kitų į visuomenės akis, yra labai nemandagus ir nekultūringas reiškinys. Išimtis yra tada, jeigu kas nors būtų surišta su visuomeniniu veikimu.

Aiškus dalykas, žmogus kur buvęs, ką matęs, negali išmesti savęs ir kitų iš paveikslo. Todel, naturaliai, neišvengiamas autoriaus asmuo ir kiti. Bet bereikšmių savo pasisukimų, pagalvojimų ir giminėmis sveikinimosi, bei plikų puotų aprašymui duoti visam rašiniui pagrindą — yra prasižengimas.

Rašant savo patyrimus, ar kelionės įspūdžius, kaip ir visada, reikia stengtis rašyti trumpai, vaizdžiai. Vaizdingumas būtinai reikalingas visur. O vaizdingumas bus tada, jei rašydamas ką matei, žodžiais nupieši tą vaizdą, kaip lyg paišeliu jį nupaišydamas.

Pavyzdžiui paimkime prieš kiek laiko Liaudies Balse tilpusį V. Railos aprašymą savo kelionės įspūdžių į Kaliforniją. Tas Railos kūrinys gali tarnauti kaipo geras pavizdys buvusiems ir būsimiems savo kelionės įspūdžių autoriams. Važiuodamas jis keliu mato rožėmis iš abiejų pusių apsodintus tiltus. Jis mato didelius kukurūzų laukus ir pasako, ką ūkininkai su jais daro, kaip juos sunaudoja. Važiuoja į kalną, siauru šlaitu, sugrįžti negali, nes apsisukimui vietos nėra. Labai siaura ir statu. Matai tą skaitydamas. Aplanko įžymesnes bei istorines vietas ir pasako kokios jos yra, kaip jos atrodo.

Visa tai padaro jo rašinį įdomų, gražų ir skaitytojas su pasigerėjimu jį skaito. Tokių ar panašių kelionės įspūdžių aprašymų visi laukia.

Tad, rašyti reikia. Reikia rašyti apie viską iš savo patyrimų; reikia rašyti korespondencijas iš veikimo, bei kas dedasi jūsų kolonijoje, ar kaiminystėje.

Jau jeigu rašydamas turi nesuvaldomą troškimą rašyti apie save, pagaliau, rašyk. Tik susimildamas rašyk trumpai, tada skaitytojas ne taip užpyks.

Albinas

Vidkun Quisling, buvęs Norvegijos premjeras prie nacių, rastas kaltu išdavystėj ir nuteistas mirties bausme. Teismas rado, kad jis asmeniškai atsakomingas mažiausia už 100 žmonių gyvybę.

TAIFŪNAS NUŠLAVĖ DU JAPONŲ MIESTUS

TOKIJO. — Didelis taifūnas nušlavė Kure miestą ir Hirošima liekanas, kurios buvo atlikusios nuo atominės bombos.

2,257 asmenys užmušti ar sužeisti, 897 nesurandama ir 134,924 liko be pastogės.

Vidaus reikalų ministerija pranešė, kad 1,297 namus vanduo visai nunešė, 1,102 sugriovė, 3,635 sugadino, o 55,067 užtvindė. 1,239 tiltus nuvertė.

Susisiekimo sugadinimas apsunkino greitą pagalbą.

MAŽAI KANADIEČIŲ ŽINO APIE TIKĖJIMĄ

TORONTO. — Visuomenės tyrinėjimo institutas paskelbė, kad labai mažas skaičius kanadiečių žino apie savo tikėjimą.

Labai maža dalis klausinėtų galėjo išvardinti visus tris Adomo sūnus. Dar mažiau galėjo išvardinti dešimtį įsakymų. Didžiuma negalėjo išvardinti nei trijų dievo įsakymų.

ROMA. — Talkininkų militarinę valdžią pasiekiančios žinios yra nuogastaujančios. Sako padėtis šalyje labai sunki. Maisto mažai, žmonės neturi drapanų ir nėra darbų.

Militarinė valdžia žmonėm įsakė atiduoti ginklus.

Pranešimai sako, jog sąjudis plinta smarkiai ir organizuotoj tvarkoj. Jeigu padėtis su maistu, pastoge ir drapanom nepagerės, tai galima visko tikėtis toje šalyje.

Susitarė Dėlei Graikijos Rinkimų Ir Esamos Valdžios

LONDONAS. — Britanijos valdžia susitarė su vyskupu Damaskinos, Graikijos karaliaus vietininku, dėlei ateinančių rinkimų. Damaskinos apleido Londoną ir išvyko Paryžiun patenkintas.

Susitarta ant sekamų punktų: Kaip galima greičiau pravesti rinkimus; plebiscitą karaliaus klausimu, ar žmonės norės, kad jis grįžtų Graikijon, atidėti po rinkimų; kadangi susitarti su visom gyvuojančiom partijom Graikijoj sunku, tai palikti valdžios galva admirolą Petros Voulgaris; Britanija duos daugiau ekonominės pagalbos Graikijai pokariniam atsibudavojimui.

Vyskupas Damaskinos nuvyko Paryžiun, pasikalbėjimui su De Gaulle ir gauti jo pritarimą Graikijos laikinai valdžiai.

NEW YORK. — Suorganizavo naują kompaniją Kaiser-Frazer Corp. gaminimui pigių automobilių. Ši korporacija pradės veikti su $20,000,000 kapitalo.

Naują automobilių dirbimo įmonė bus Willow Run, kurioje laike karo Fordo kompanija darė orlaivius.

Joseph W. Frazer, Graham-Page Motors Co., laike karo prisidėjo prie kariuomenei "jeep" automobilių gaminimo.

Numato per metus pagaminti šimtus tūkstančių pigių automobilių.

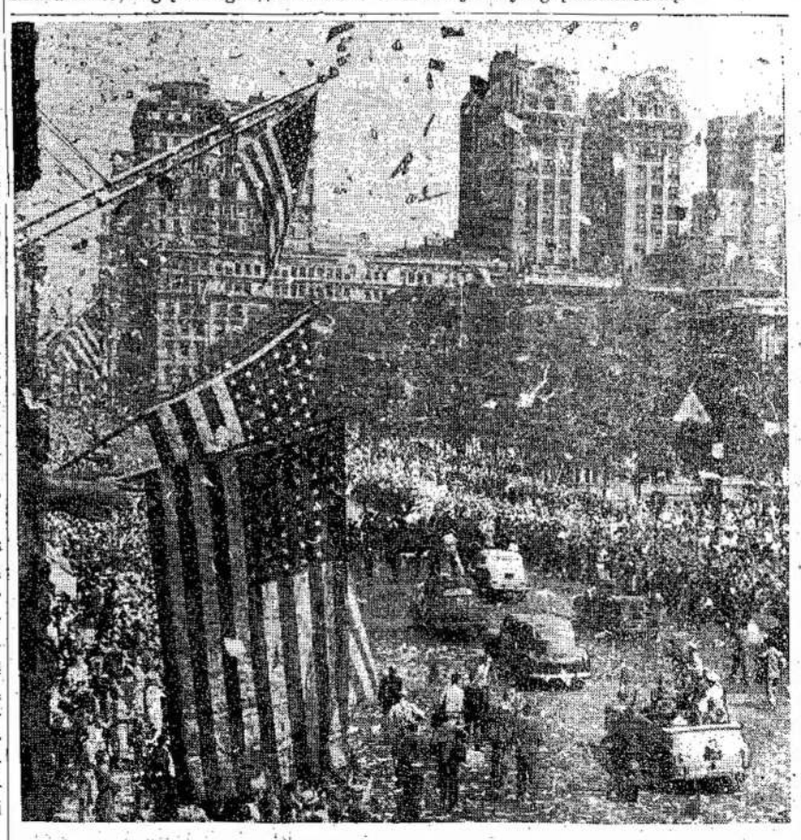

Taip tai pasitiko New Yorkas Corregidoro didvyrį generolą Wainwright, kada jis sugrįžo išlaisvintas iš japonų belaisvės. Gen. Wainwright liko Corregidore su paskutiniais kariais ir gynėsi iki buvo galima gintis. Po to jie buvo suimti.

Pranešimai

Montreal, Que.

Vakarienė su Šokiais

Montrealo Lietuvių Sūnų ir Dukterų Pašalpinė Draugija ruošia puikią ir skanią vakarienę rugsėjo (September) 29 dieną, 8 valandą vakaro, Vytauto Kliubo salėje, 2161 St. Catherine St. E.

Visus narius ir nares, taipgi ir svečius ir viešnias, kviečiame atsilankyti. Būsite pilnai patenkinti. Bus skanūs ir stiprūs valgiai ir gėrimai, o prie to — viršutinėj salėj grieš puiki muzika lietuviškiems ir visokiems šokiams.

Rengėjai

Choristų Žiniai

Šiuomi kviečiu visus Jaunimo choro narius ir simpatikus dalyvauti ant choro pamokų, kurios bus kas antradienis. Pamokos prasidės spalio (October) 2 dieną, punktualiai 8.30 valandą vakaro.

Visus prašau, kas tik galit dainuoti atvykti ant pamokų.

Pamokos įvyksta 2116 Frontenac St.

M. J. Paragis
Choro Pirmininkas

Windsor, Ont.

Susirinkimai

LLD 21 kuopos mėnesinis susirinkimas įvyks sekmadienyje, rugsėjo mėnesio 30 dieną, 11 val. iš ryto.

Prašome visus narius atsilankyti kuo skaitlingiausiai, nes labai daug svarbių reikalų turime aptarti.

Valdyba

Sūnų ir Dukterų Pašalpinės Draugijos 10 kuopos mėnesinis susirinkimas įvyks sekmadienį, rugsėjo 30 dieną, 1 val. po pietų.

Prašome visus narius dalyvauti susirinkime.

Valdyba

Windsoro, Detroito ir Apylinkės Lietuvių Domei

LLD 21 kuopa užkviečia visus Windsoro, Detroito ir apylinkės lietuvius ant šokių baliaus, kuris įvyks spalio (October) 6 dieną. Pradžia 8 v. v., po No. 1074 Drouillard Rd.

Šokiams grieš gera muzika.

Komitetas

Toronto, Ont.

Gražios Filmos

Pažangių organizacijų bendra apšvietos komisija rodys gražias filmas šį sekmadienį, rugsėjo 30 dieną, lietuvių salėj, 160 Claremont St.

Prie to, švietimo komisija išduos raportą, ką ji mano veikti šį rudenį ir žiemą ir kokios kooperacijos ji nori iš visuomenės.

Visi, kurie įdomaujatės filmomis ir norite išgirsti, koks apšvietos darbas tarp vaikų ir suaugusių lietuvių numatomas, kviečiami atsilankyti. Švietimo komisija nori ne tik savo planus patiekti, bet ir jūsų pasiūlymus girdėti. Tad nepatingėkit atsilankyti. Nesivėluokite.

Švietimo Komisija

Choro Pamokos

Žvaigždės choras turės šio sezono pirmas pamokas šeštadienį, rugsėjo 29 d., 4 valandą po pietų. Prašome visų choristų dalyvauti, nes tas pamokų laikas nebus galutinis. Vėliau bus nustatytas pamokų laikas galutinai, prisitaikant, kad jis visiems būtų patogus.

Labai svarbu, kad visi dalyvautų ant pirmųjų pamokų.

Komitetas

Lietuvių Literatūros Draugijos
162 Kuopa Rengia

Vaisių Šokius

Šeštadienį, Rugsėjo 29 Dieną

LIETUVIŲ SALĖJ
(160 Claremont St.)

ŠOKIAMS GRIEŠ GERA MUZIKA

KVIEČIAME VISUS ATSILANKYTI

Pradžia 8 valandą vakaro

Rengėjai

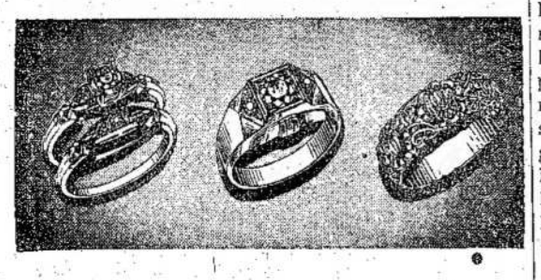

Mason Credit Jewellers

520 QUEEN St. W. — Tel. WA. 1493 — TORONTO, ONT.

Tel.: WA. 5370

Harry R. Ranks Company

GRABORIUS

Patarnauju mieste ir apylinkėse be ekstra mokesčio, įskaitant Hamilton ir Whitby

Laidotuvės net $55.00 pigumo

455-457 QUEEN ST. W. TORONTO

Sovietinių Filmų Triumfas

Tiktai vieną savaitę, nuo 1 d. iki 6 d. spalio

ROYAL ALEXANDRA THEATRE
(King ir Simcoe)

Tikietus galima gauti iš anksto Canadian Tribune — 95 King St. E.; Boychuk Book Store — 610 Queen St. W.; taipgi Royal Alexandra teatre.

Rodymai eina: vakarais nuo 8.30 — 50c. ir 75 c. (tax extra); dienomis nuo 2.30 — 35 c. ir 50 c. (tax extra).

Pirmą ir paskutinį sykį Toronte šiais metais.

Balkanai Gali Sustiprinti Taiką, Ar Pradėti Karą

BELGRADAS. — Balkanų klausimas nėra toks mažas klausimas, kaip kas įsivaizdina, nes Balkanai gali sustiprinti taiką arba pradėti kitą pasaulinį karą. Tai veikiausiai opiausia vieta Europoje, nors opių vietų yra ir daugiau.

Rinkimai Balkų kraštuose duos atsakymą į klausimą, kam Balkanai tarnaus — taikai ar naujam karui. Jeigu bus išrinktos tikrai demokratinės valdžios, tikrai patrijotinės valdžios, Balkanai bus taikos stiprintojais. Jeigu laimės atžagareiviai, imperialistų tarnai, tuomet jie bus parako bačka, atominė bomba.

Kaip dabar atrodo, tai Balkanuose yra geros perspektyvos liaudiškoms valdžioms, tikrai patrijotinėms vadžioms laimėti rinkimus. Bet negalima užmerkti akių ir nematyti to fakto, kad Britanijos ir Amerikos imperialistai daro didelį spaudimą.

Sovietų Sąjunga yra vienintelė Balkanų viltis. Ji atsisako kištis į Balkanų vidujinius reikalus ir diktuoti žmonėms, kokias valdžias jie turi rinkti. Sovietų Sąjunga atsisako padėti tiems elementams, kurie karo metu visai susikompramitavo, kooperuodami su naciais arba laikydamiesi nuošaliai, kai liaudis vedė griežtą kovą už savo kraštų išlaisvinimą. Toks Sovietų Sąjungos atsinešimas linkui Balkanų apsunkina Britanijos ir Amerikos imperialistų pastangas įgrūsti į valdžias savo prietelius.

Balkanų reakcionieriai nesnaudžia. Jie laksto po Europos sostines, Londoną, Paryžių ir kitas, ir prašinėja Amerikos, Britanijos ir Francijos pagalbos. Jugoslavijos karalius, generolo Michailovičiaus ir kitų tokių draugas, gali būti už pavyzdį. Jis buvo Paryžiuje, lando po Londoną. Jis daro visokius skymus, kad sugrąžinti į valdžią dvarponius ir kitus liaudies išnaudotojus.

Jeigu dvarponiai ir kitoki atžagareiviai laimėtų Bulgarijoj, Rumunijoj, Jugoslavijoj, Vengrijoj ir Lenkijoj, tai išnaujo prasidėtų skymai prieš Sovietų Sąjungą. Tų kraštų buvusieji valdonai tuomi atsižymėjo pirm šio karo. Tai būtų kurstymas naujo karo.

Kai kam, žinoma, gali atrodyti, kad tai būtų organizavimas krusados prieš Sovietų Sąjungą. Bet nepamirškime, kad šis karas prasidėjo visokiais skymais prieš Sovietų Sąjungą. Dabar karai negali būti lokaliniai.

Kaip dabar dalykai atrodo, tai imperialistų planai neišdegs. Balkų kraštai turi gerą pamoką. Jie žino, kad karo metu jie nukenčia daugiausiai. Prie to, šiandien jie turi priešakyje tokius žmones, kuriems daugiau rūpi savo krašto reikalai, negu svetimų šalių reikalai. Jie taipgi nori apginti savo kraštus nuo svetimų imperialistų išnaudojimo.

Jugoslavijoj, pavyzdžiui, priešakyje stovi maršalas Tito, liaudies sūnus ir vadas. Jis karo metu išauklėjo armiją ir valstybės paratą. Lenkijoj taipgi dabar kontrolė liaudiškų partijų rankose. Panašiai liaudis turi viršų ir kituose kraštuose.

Reikia manyti, kad pietinė Europa nebebus imperialistinių intrygų arena.

Numirė P. Birgela

TORONTO. — Rugsėjo 22 d., 11.30 vakare, po sunkios operacijos General ligoninėj, numirė Pranas Birgela.

Velionis bus pašarvotas Harry R. Ranks koplyčioj, 455 Queen St. W. rugsėjo 27 d. Laidotuvės įvyks šeštadienį, rugsėjo 29 dieną, 1 val. po pietų.

Laidotuvėmis rūpinasi draugai Kevėžai.

Toronto lietuviai yra kviečiami dalyvauti velionio Birgelo laidotuvėse ir atiduoti jam paskutinį patarnavimą.

Plačiau apie velionį tur būt parašys tie, kurie daugiau apie jį žino.

Reporteris

Toronto ir Apylinkės Lietuvių Domei

TORONTO. — Kadangi LLD 162 kuopa šį šeštadienį, tai yra rugsėjo 29 dieną, rengia labai smagų pasilinksminimą, vaisių šokius, kurie atsibus prie smagios muzikos, 160 Claremont St., lietuvių svetainėje, tenka priminti, kad parengimo komitetas rengiasi gauti tikrai skanių vaisių ir labai gražių gėlių, kuriuos parengimo dalyviai galės skinti. Todėl kviečiame visus ir visas LLD 162kuopos narius ir simpatikus dalyvauti.

Kadangi dabartiniu laiku darbininkiško laikraščio "Canadian Tribune" eina vajus, tai šio parengimo pusė peino skiriama dėl jo, o antra pusė bus 162 kuopos reikalams.

Prašome nepraleisti progos linksmai praleisti vakarą ir kartu paremti savo kuopos reikalus ir "Canadian Tribune."

Rengėjai

J. LUNSKY

AKIŲ SPECIALISTAS

Egzaminuoja akis, ištiria akių nervus, nuo kurių pareina nervuotumas ir galvos skaudėjimas. Pritaiko akinius.

470 College W., Toronto
Telefonas: RA. 8924

Tel. LA. 4441

Dr. H. Rosenfeld'as

Oficialus MLSDPD ir DLKVNPD Gydytojas
Kalba Lietuviškai
Valandos: 2—4 v. p. p., 7—8 v. v. ir susitarus
4539 PARK AVE.
Montreal, Que.

Tel. HA. 8477

Dr. J. O. Villeneuve

Venerinių Ligų Specialistas

Gydo siphilį, gonoreą ir tikrina kraują.

Ofiso valandos: 1 iki 9 v.v.
1107 ST. DENIS STREET
MONTREAL, QUE.
Netoli Dorchester St.

Įsigykit Savo Namus

PARSIDUODA ĮVAIRŪS NAMAI SU GEROMIS ĮEIGOMIS

2 flatų duplex, nauji, nuo $6,800 aukštyn
3 flatų nuo $6,800 aukštyn
4 flatų duplex nuo $9,800 iki $15,000.

Rašykite, telefonuokite arba atsilankykite asmeniškai
Mes esame properčių ekspertai

REED'S RENTING SERVICE REG'D

4834 VERDUN AVE., VERDUN
Tel. YOrk 5558; sekmadieniais ir vakarais po 8.30: YOrk 4449
Mr. R. Bennett, Manager.

Ateityje Namai Taipgi Labai Žymiai Pasikeis

Kurie manote, kad jūsų namai tikrai moderniški, labai klystate. Tie žmonės, kurie nori iš namo visokio patogumo, išrado daug naujų dėlykų del namo patobulinimo. Už kiek laiko dabartiniai namai bus seni gremėzdai, palyginus su tikrai moderniškais.

Toronte, Rosedale distrikte, ant Dale Ave., baigiamas statyti namas, kuris gali būti skaitomas šeimininkių svajonėmis. Kada tokie namai bus prieinami didesniam skaičiui gyventojų, visos šeimininkės bus nepatenkintos savais namais.

Šeimininkės dabartiniuose namuose turi vesti tikrą karą su dulkėmis. Tame name dulkės bus praeities dalykas. Elektriniai prietaisai surinks ne tik dulkes, bet ir cagaretų pelenus. Vienas prietaisas elektrizuos dulkes ir pelenus, o kitas pritrauks prie savęs. Taip sakant, namas bus nuolatos valomas nuo dulkių, elektros pagalba.

Namas panašus į raidę L. Gyvenamasis kambarys turi stiklo sieną, kuri įrengta taip, kad žiemą galima apšildyti jį saulės spinduliais. Vasaros metu tam tikras veidrodis virš sienos saulės spindulius nukreips nuo namo ir apsaugos nuo karščio.

Namo apšildymas nesiremia viena saule. Matote, ne visuomet saulė pasiekia. Jis apšildomas vandeniu ir šiltu oru. Sistema taip sutvarkyta, kad galima nureguliuoti šilumą, vieną kambarį palaikyti šiltesniu, o kitą šaltesniu.

Šiltó vandens apšildymas įtaisytas grindyse, kurios padarytos iš alumijaus lentų. Šiluma kyla aukštyn nuo grindų.

Namas neturi sklepo. Apšildymo pečius, kurenamas gesu, įtaisytas ant lubų, mažam viršutiniam kambaryje.

Visi Kviečiami Dalyvauti

Maple Leaf Gardens

Trečiadienį,

Spalio 3 Dieną
8 val. vak.

Mobilizavimuisi
Del Veikimo
už

Darbus
Tinkamą Uždarbį
Namus

Del Kareivių ir Darbininkų

NUSIPIRKITE SAU NAMUS

VERDUNE, N. D. G., AR MONTREALE

Parduodame visokios rūšies namus (duplex, 2-jų flatų, 3-jų flatų, 4-rų flatų ir t. t.)

— ARBA —

Jei norite parduoti savo namus, mes už jus parduosime. Paveskite mums jūsų pardavimo problemas.

Galite rašyti, telefonuoti ar asmeniškai atsilankyti. Mes esame properčių ekspertai.

Verdun Realties Co. Inc.

4843 VERDUN AVE., VERDUN. Tel. YOrk 3264

VICTOR L. TRUDEAU, Manager

Vakarais po 9 val. arba sekmadieniais, telefonuokite Mr. I. CLAUDE Fitz. 6233

Tel.: Ofiso — FR 9265 Valandos: 2 — 5 p.p., 7 — 9 v.v.
Namų — AM 9324 ir sulig susitarimo

Dr. E. Andrukaitis

LIETUVIS GYDYTOJAS
Buvęs Kanados Karo Laivyno Chirurgas
2552 ROUEN ST. — MONTREAL, QUE.
(Ant Frontenac Kampo)

Tel.: BElairs 2200. Valandos: 4—5 po piet, 7—8 vak. ir sulig susitarimo, išskiriant šeštadienius ir sekmadienius.

Daktaras Rabinovičius

Chirurgas Specialistas

Turiu savo ligoninę, egzaminuoju ir gydau įvairias ligas. Darau visokias operacijas ir peršvietimus (X - Rays). Vytauto Klubo ir M.L.S. ir D.P.D. nariams papiginta kaina.

4351 ESPLANADE AVE., MONTREAL, QUE.

Dr. Roman Pniewski

Daugelį Metų Praktikavęs Didelėse Ligoninėse ir Klinikose Europoje ir Amerikoje

Specialistas Venerinių Ligų ir Akušerijos

3537 PARK AVE. Tel. HA. 7623 MONTREAL

Valandos Nuo 3 iki 9 Val. Po Pietų